

Amerika.

19de Aargang.

Madison, Wis., Fredag den 27de Mars 1903.

No. 25.

Jngen Lettelse for Cuba.

De Forenede Staters Senat bekræftede den 19de ds. med 50 mod 16 Stemmer Reciprociteitstraktaten med Kuba dog saaledes, at den først træder i Kraft efter at være stadfæstet ogsaa af Repræsentanthuset. Det vil saaledes blive umuligt at faa den vedtaget før efterat Kongressen er kommet sammen til næste Vinter, og hvorvidt det da vil ske, er vel tvilsomt. Samtykket taler for, at den ogsaa da vil faaes ihjel ved politisk Fokus-Pokus.

Det er nu mere end to Aar siden Arbeidet begyndte for at opfylde Præsident McKinleys og det republikanske Partis Løfte om at give Kubanerne Nedsættelse i Tolden, og endnu er intet Resultat naaet.

Under forrige Sessjon af Kongressen vedtog Repræsentanthuset en Bill, som gav Kubanerne 25 Procent Nedsættelse i Tolden. Billen sendtes til Senatet men blev der efter langvarig Debat lagt tilside under det Paaskud, at Maalet bedre kunde naaes ved en Traktat. Da Kongressen kom sammen igjen i December ifjor, blev denne Plan fulgt. Den nu vedtagne Traktat blev sat op i Havana den 11te December 1902 med General Taster H. Bliss som Repræsentant for de Forenede Stater og Senores Carlos de Saldo og Jose M. Garcia Montes for Kuba.

Under den korte Sessjon i Vinter og især ved Senator Quays Blokeren af Lovgivning blev der ikke Tid i Senatet til at fuldføre Behandlingen af Traktaten. Hovedsagelig af denne Grund sammenkaldte da Præsident Roosevelt Senatet til en Extra sessjon, og efterat Kanaltraktaten var stadfæstet, optoges Traktaten med Kuba til Behandling. Senator Gorman kom da med det Endringsforslag, at Traktaten først skulde stemmes over af Huset, idet han erklærede, at det var grundlovsstridigt i nogen Sag, som angik Landets Toldindtægter at handle uden Husets Medvirken. De republikanske Ledere gik med forbausende Hurtighed ind paa dette. Det saa næsten ud, som om de kun havde ventet paa en Underskyldning for at faa en Udsættelse saaledes er de Forenede Staters gjentagne høitidelige Løfter endnu uopfyldte og vil vedblive at være uopfyldte ialfald til næste Aar, maaske paa ubestemt Tid.

Præsident Roosevelt er meget misfornøjet med dette Resultat. Intet har ligget ham mere paa Hjerte end at faa Kuba den Lettelse, den saa vel trænger, og han føler sig forraabt af sit eget Parti, som ikke har villet staa med ham i denne Sag.

Seier for Streiferne.

Den af Præsident Roosevelt udnævnte Kommission til Undersøgelse af Streifen i Gaardul Distriktet har indleveret sin Rapport, som blev offentliggjort den 21de ds. Kommissionens Kjendelse er i alt væsentligt en Seier for Arbejderne. Den affagte Dom er til Fordel for disse paa alle Punkter undtagen det, at Fagforeningen ikke udtrykkelig anerkjendes, og selv i dette Stykke gaar den ikke absolut imod Arbejderne, men anbefaler Fagforeningens Anerkjendelse af Kompagnerne.

Følgende er Kommissionens Kjendelse:

Et almindeligt Lønspaalæg af omtrent 10 Procent, at gælde fra den 1ste Nov. 1902 til den 31te Mars 1906.

Forkortelse af Arbejdstiden, saaledes at alle de 147,000 Arbejderne i Kompagnernes Ljensite faar enten Paalæg i Lønnen eller Forkortelse i Arbejdstiden, og nogle faar begge Dele.

Uenigheder mellem Arbejderne og Kompagnerne skal for Fremtiden afgjøres af en fælles Komite eller "Board of Conciliation", sammensat af Repræsentanter for Kompagnerne og for den Organisation som det største Antal af Arbejderne tilhører. Kjendelser af dette Board skal være bindende for begge Parter, og i Tilfælde af at man ikke kan komme til Enighed, skal en Voldgiftsdommer udnævnes af de Forenede Staters Circuit Judge, og hans Dom skal være bindende og afgjørende.

En sliding scale skal indføres, hvorved Arbejderne for hver 5 Procent, som Kulprisen stiger over en vis fastsat Sum, skal faa et Paalæg af 1 Procent i sin Løn.

Jngen skal regnes Arbejde eller paa nogen Maade forulentpes, fordi han er Medlem eller ikke er Medlem af nogen Fagforening.

Der er desuden flere mindre Bestemmelser med Hensyn til Veitingen af Kul, Fordelingen af Bøgne, deres Størrelse m. m.

Den vigtigste Del af Dommen er den, som handler om tvungen Voldgift, en Ordning som Præsident Mitchell allerede før har foreslaaet inofficielt. Ved Bestemmelsen om, at Komiteen skal sammensættes af Repræsentanter for Kompagnerne og for den Organisation, til hvilken det største Antal af Arbejderne hører, anerkjendes i Virkeligheden skjønt ikke formelt af Fagforeningen, da det jo er klart, at denne Organisation ikke kan være nogen anden end Fagforeningen. Arbejdernes Ret til at slutte sig sammen i Foreninger og underhandle med Kompagnerne indrømmes herved. Paa den anden Side er Kommissionen meget bestemt i sin Beskyttelse af ikke-Medlemmers Ret til Arbejde og til en retfærdig Behandling.

Oprør i San Domingo.

Byen San Domingo er indtaget af Revolutionisterne, som har taget Regjeringen saavel som Telegrafkontorerne i Besiddelse. Præsident Vasquez var i det indre af Landet, og Revolutionisterne gjorde sig Nytte af hans Fraværelse. Under General Peppin angreb de Befæstninger og tog Regjerings-tropperne tilfange. En stor Del af Garnisonen gik over til Oprørerne og Præsident Vasquez vil ikke let kunne indtage Byen igjen.

Mange Personer blev dræbt i en blodig Kamp i Byens Gader. Der faldt ialt omtrent hundrede paa hver Side, blandt dem Viceguvernør Chenique og Kommandør for Regjeringstropperne General Pena. Efter Slaget kom General Mosgil til Byen for at overtage Kommandoen istedetfor General Peppin. Paa hans Befaling har Revolutionisternes Tropper taget Regjeringsbygningerne og Telegraflinjerne i Besiddelse. Udenrigsminister Sanchez reddede kun sit Liv ved at tage sin Tilflugt til de Forenede Staters Konsulat. Folket rundt omkring i Landsbyerne har gaaet over til Revolutionisterne.

Udenrigsdepartementet i Washington har faaet Telegram fra de Forenede Staters Generalkonsul i San Domingo om at Revolution var brudt ud. Kampen vedvarede endda, da Telegrammet affendtes.

Jngen Krigsflåde vil blive beordret til San Domingo for nærværende. "Atlanta" er nu under Ordre til at begive sig fra

Pensacola til Monte Cristo i Nærheden af Cape Haitien, og i Tilfælde af, at de amerikanske Interesser i San Domingo er truet, vil det begive sig did.

Dommer Bardeen død.

Dommer Charles B. Bardeen af Wisconsin Supreme Court døde i sit Hjem i Madison tidlig Lørdag Morgen. Han har i mange Maanedes lidt af en Komplikation af Sygdomme, men den umiddelbare Dødsarsag var Hjertelammelse.

Judge Bardeens Efterfølger vil vælges ved den almindelige Election den 7de April. Legislaturen har paa Grund af den korte Tid, som er tilbage, vedtaget en "Emergency Measure", ifølge hvilken Tiden for Indlevering af Kandidaternes Nominationspapirer udstrækkes til den 28de Mars. Der er mindst otte Kandidater i Marken.

Ladronerne ude igjen.

Byen Surigao i den nordøstlige Del af Den Mindanao blev i forrige Uge indtaget af Ladroner, som dræbte Inspektør Clarke af det indfødte Politikorps. Ingen anden blev dræbt. Tropper blev strax sendt for at drive Røverne ud igjen. Allerede næste Dag blev Byen gjenindtaget og Ladronerne drevet paa Flugt. Treasurer Keley ledede Forsvaret ved Hjælp fra det indfødte Politikorps.

Gubernør Taft og General Davis skulde sidste Onsdag rejse til Jolo for at holde en Konferens med de ledende Moros i Haab om at afvende videre Strid. Situationen i Jolo anses for temmelig kritisk, skjønt Gubernør Taft og General Davis haaber at dæmpe Urolighederne der og at faa Moros til at forstaa Amerikanernes Hensigter.

Om Angrebet paa Surigao har Gubernør Taft telegraferet til Krigsministeren i Washington:

"Officeren ved Surigao viser sig at være foranlediget ved at fange, som var dømt til lange Straffereminer for Røveri, havde faaet Anledning til at flygte fra Fængslet og havde forenet sig med 60 til 70 af deres Kamerater, med hvilke de vendte tilbage til Surigao og var heldige nok til at overraske og storme Inspektør Clarkes Kommando."

Send "Amerika"

en ny Aarsabonnement og en Dollar saa skal vi sende Dem portobetalt Deres Adelsbrev, det vil sige, den norske Nationaludgave af "Snorre Sturasons Norges Kongesagaer", en Bog paa 900 Sider og 400 Originalbilleder, godt indbundet i Skirting og Stindryg. Eller et Exemplar af "Namen i de ievne Verden" 555 Sider, godt indbundet.

Eller, send "Amerika" fem nye Aarsabonnementer og fem Dollars saa skal vi sende Dem ekspresbetalt følgende fem Bind af Andersons Bærker, alle godt indbundne: 1) America not discovered by Columbus—164 Sider. 2) Norse Mythology—474 Sider. 3) Viking Tales of the North—388 Sider. 4) The Younger Edda—20 Sider. 5) Horn's History of Scandinavian Literature—518.

Paa disse Betingelser kan man vel forære "Amerika" for et Aar til gode Venner.

Dette Tilbud gælder indtil 1ste April 1903.

Blandt Brobyggere.

Mrs. Tosten Sunderson i Rud, Minn., som har været syg i længere Tid, er død i en Alder af 64 Aar. Hendes 81-aarige Mand samt 3 Sædbørn overlever hende. Hun begravedes ved Highland Prairie Kirke. Past. Mogelisen forrettede.

Olaf Burken, en Smedker i Sioux City, Iowa, mistede Livet forleden paa en trykkelig Maade. Han var beskæftiget paa Taget af en Kirke, da han tabte Fodsætte og faldt 75 Fod høje paa et jagtakket Sjerde. Døden indtraf øjeblikkelig.

Mrs. Kristi Lien, Svigermoder til Hon. C. J. Johnson i Dell Rapids, S. D., havde bestået den 5te ds Pastor C. C. Moe forrettede i Kirken og ved Graven. Den afdøde var 88 Aar gammel. Hendes Mand og Børn var vandret bort før hende. I flere Aar har hun haft sit Hjem hos Mr Johnson.

Fem og tyve Idenke og firs Grubearbejdere afrejste forleden fra Ironwood, Mich. til Grubebergene i Nærheden af Santiago, Cuba, hvor amerikanske Kompanier holder paa at iværksætte Driften ved Robber og Jernlejerne. Et Par Snees Grubearbejdere rejste derfra til Cuba flere Dage tidligere.

Mrs. S. G. Iversen i St. Paul, Statsauditør Iversens Hustru, har faaet Bud om, at hendes Fader Burr S. Bentley var afgaaet ved Døden i Denver, Col.

Prof. A. A. Bealen af Iowa Statsuniversitetet var forleden i Minneapolis, hvor Direktørerne for Valdris Sambandet holdt et Forretningsmøde for at ordne det nødvendige for Sambandets næste aarlige Stævne. Som bekendt er Prof. Bealen Sambandets Præsident. Prof. Bealen har et udmærket Foredrag om Skibshyggeriet i Norden i Oldtiden. I Januar holdt han dette Foredrag i Forest City, Iowa. Vi vil paa det bedste anbefale baade Professorens og hans Foredrag til norske Ungdomsforeninger. Foredraget gjøres dobbelt interesseret ved en Mængde Lydbilleder.

Mrs. Eli Knudsen døde forrige Fredag i sin Datters Hjem i Chicago. Hun var født i Faaberg, Subbrandssalen, i 1801 og blev jaalede 102 Aar gammel. To af hendes Søskende er fædte, nemlig en Broder paa 96 Aar og en Søster paa 99 Aar. Hendes Moder blev 100 Aar gammel, Den afdøde kunde erindre Krigen i 1808 og den derpaa følgende Dyrtd. Hendes Fader deltog i Krigen. Selv maatte hun i 9. Mars Alderen ud at tjene, først som Barnepige og, efterat hun var bleven voksen, som Budeie. Senere flyttede hun ind til Lillehammer og ernærede sig med Vaff og Spinding. Hun havde tre Børn. Da hendes Datter, som

boede sammen med hende, blev gift med Jover Torstensen og nogle Aar senere sammen med sin Mand flyttede til Amerika, fulgte Mrs. Knudsen med, først hun hun da var otti Aar gammel. Hun har altid haft en udmærket Helbred og hendes Landsvenner var klare lige til det sidste.

Til Sam Sørums Minde.

Den 19de Mars sidste blev en Sorgens Dag for Vestre St. Olavs Totalafholdsförening, idet vor tro Medarbejder og Den Sam Sørum sledes til Hvile paa Gauges Kirkes Kirkegaard herseles.

Det sidste Møde vi holdt i Oslo, var det os bekendt, at vor Den Sam, var blevet syg. Formanden maadede Forsamlingen berom, og udtalte sin Sympati for den syge. Vi haabede dog, at han vilde blive frisk igjen og fortsatte det Arbejde iblandt os, som han havde saa kjær. Nu hviler han fra sine Arbejder; men vi har det Haab, at hans Sjæl hviler hjemme hos Gud.

Den 3dje Mars 1900 var han med at sidste Platens Totalafholdsförening, til hvis Erivelse han bidrog i ikke ringe Mon. Som Sekretær blev han benyttet, samt deltog som Medlem af Programkomiteen gjentagne Gange, ligesom han altid var rede til at udføre det, der af Foreningen blev ham paalagt. Enten optraadte han med Læsestykker eller saa deltog han i Sangkvartetter, saa han vil blive meget savnet i Foreningen. Dette viste sig ogsaa paa hans Begravelsesdag; thi mange var de, som fulgte ham til Graven med Taarer og Smerte over Tabet af en ædel og trofast Ven.

Begyndelser i hans Livsforløb førte det med sig, at han fik for længe Tid at rejse til Platens Totalafholdsförening og Kjærlighed til Sagen drev ham til at foreslaa Vestre St. Olavs Totalafholdsförening oprettet. Dette skede den 19de Jan. 1902. Fra den Tid har han stadig været Medlem af samme, ligesom sin Død. Takket være Gud som gav os ham, og som nu har taget ham til sig igjen. Det var saa trykkelig at se denne venlige, smilende Mand, naar han traadte ind i Foreningen. Man følte ligesom en behagelig Fornemmelse af, at her havde man en for sig, som var Totalafholdsmand af Overbevisning, og som man trygt kunde stole paa vilde bruge baade Evner og Kræfter til at fremme denne gode Sag. Stille og bramfrit vandrede han med dette Udtryk under et stille Ydre, uden at han gjorde sig bemærket undtagen gennem sit utrættelige Arbejde. Var det noget som stod haardt i Foreningen, eller Farer som truede den udenfra, saa var altid vor høit elskede Sam tilstede for at give Raad og deltage i det tunge Arbejde. Altid gjorde han dette paa en saadan Maade, at der lagte sig en stille Betsignelse over Arbejdet.

Underligt syntes vi Budskabet kom, da det angleedes at vor kjære Sam var vandret Dødens Vej. Det var ligesom vi ikke kunde tro det. Jeg maatte spørge mig selv atter og atter: Er det virkelig Tilfældet, at Sam er død? Sagen var den, at vi havde saa

umistelig Brug for ham. Lærerne trængte sig frem, og et Suk til Gud, som er alle gode Gaveres Giver, kom over de af Sorgen lammede Læber. O Gud hvor uranfægelige dine Tanker og dine Veie usporlige.

Vi troede saa fast paa dette, at naar han var saa uundværlig, saa maatte han ogsaa blive hos os. Men Gud tænkte anderledes; thi i hans Ungdomsbaar tog han ham hjem fra Nøien og Striden. Han blev kun ca. 24 Aar. En Hustru med 2 smaa Børn begravde Tabet af en trofast Vgtesfælle og en kjærlig Fader. Ved Baaren stod en grædende Moder og en Søskendeflokk, der dog smerteligt erkjender Tabet. Det er iungt under saadanne Forhold, at kunne siges med Job: Herren gav, Herren tog, og Herrens Navn være lovet. Dog vil vi bede Gud om Krajt dertil.

Hans Sygeleie blev ikke langvarigt. I blot nogle saa Dage maatte han gjøre sig rejsesædige. Og takket være Gud, vi har det Haab i vore Sjæle, at det lykkedes for ham. Under Sygdom og svære Smertelær gj. nio han disse Sangerens troestyrkende og haabefulde Ord: Klippe du som brast for mig, lad mig skjule mig i dig. Takket være Gud, der har jagt os disse Ord: Hvo som kommer til mig, vil jeg ingenlunde støde ud. Og han fandt, med Guds Hjælp, frem til Klippen, som brast for ham i Døden. Denne Klippe som ikke engang Helvedes Portie formaar at overvinde. Klippen er Jesus, der gik i Dødens Kolde Grav for at bane Vej for ham og for os. Gud give os et saligt Gjenf. n paa hnt Opstandelsens Morgen, naar alle de, som har kjæmpet Troens gode Strid, skal krones med Hæder og Væ til den store Bryllupsnadverd i Himmelen.

I vor Forening blev han gjentagne Gange valgt til Viceformand og Medlem af Programkomiteen samt til andre Gjøremaal som Foreningen lagde paa ham.

Ved Graven og i Kirken talte Pastor Jakob Ekke fra S. D. der var gift med afdødes Søster. I sin Tale gik Pastoren ud fra Rom. 6, 23, og udviklede saa i en længere Tale Dødens Herredømme formeldt Synden, og under dette reitedes mangt et alvorligt Spørgsmaal til Forsamlingen om de ogsaa var færtige til at følge Dødens Budskab. Mangt et Die var vaadt ved denne alvorlige Anledning, og mangt et stille Suk fra de af Sorgen betyngede Hjæter opsteg til ham, som er den rette Tilflugt i Nøden.

Giv os Gud en af de stille, bramfrit og utrættelige Arbejdere, der nogenlunde kan hjælpe hans Plads. Og lad hans Minde mane os til kjærligt, opofrende og trofast Arbejde, medens det er Dag. Dertil give Gud sin Naade for Jesu Skyld.

Saa tak da Sam for Samarbejdet. Tak for din Jver og Kjærlighed, som aldrig svigtede.

Gud give dig sin Fred.

D. J. Holtan.

Helbred Fortjolelse paa en Dag
Tag Lagatin Bromo Quinine Tablets. Alle Uspolefere tilbagebetaler Pengene, hvis de ikke helbreder. C. W. Stove's Signatur paa hver Kasse. 25c.

Fra Nær og Fjern.

Dampskibet "Island" af Scandinavian-American Linjen afgik forleden fra Kristiansand med 377 Passagerer ombord. "Island" kan ventes til New York omkring den 27de Mars.

Hyldest for Czaren. St. Petersburg, 19de Mars. Søndag var den første Helligdag, da Czaren viste sig offentlig, siden han udstedte sit Reformukase. Han modtoges med en storartet og utvilsomt oprigtig Hyldest Den Kommission som er nedsat for at udvikle Reformerne, har begyndt sit Arbejde med en Kraft som giver gode Løfter.

Dean Farrar død. London, 23de Mars. Frederic William Farrar, Dean af Canterbury døde igaar aften. Han var født i Bombay, Indien i 1831 og blev jaalede 72 Aar gammel. Han har i længere Tid lidt af "creeping paralysis", som lidt efter lidt lammede hans Legeme. Han er kjendt i hele den protestantiske Verden for sin Forfattervirksomhed, især for sit "Life of Christi".

Chamberlain og Boerne. London, 19de Mars. Kolonimister Chamberlain holdt i Underhuset idag et langt Foredrag om Forholdene i de sydafrikanske Kolonier. De eneste Punkter af mere end lokal Interesse var hans Oplysning om, at 100,000 Boere er kommet tilbage til sit Land, og at den engelske Regjering talt har bidraget \$75,000,000 til Gjenreisningen af Transvaal og Orange Kolonierne.

Osward - Diniens Dampskib "Campania", som afgik fra Liverpool den 21de Mars, vil ankomme til New York den 28de Mars, og dets Passagerer vil ankomme til Chicago den 30te Mars.

Samme Linjes Dampskib "Trentia" afgik fra New York den 21de Mars og vil ankomme til Liverpool den 30te Mars. Skandinaviske Passagerer vil naa sit Bestemmelsessted omkring den 1ste April.

Nøden overdrevet. Stockholm, 21de Mars. Nøden i det nordlige Sverige blev diskutert i Rigsdagen idag.

Landbrugsministeren erklærede, at Regjeringen indtil for et Par Uger siden sølte sig overbevist om, at den havde truffet de fornødne Foranstaltninger til at afhjælpe Nøden; men en senere Undersøgelse har vist, at der endnu behøves omkring \$256,000, hvorefter \$28,000 allerede er kommet fra Amerika.

Ministeren udtalte sin Glæde over, at Svenskerne i Amerika havde vist, at de ikke glemte det gamle Land. Tilbud om Hjælp fra andre Lande var blevet afvist.

Landbrugsministeren beklagede de "sensationelle Beskrivelser af Situationen", som jagde han, var bleven givet i endel amerikanske Blade, "og som er saa udmængende for Sverige".

En Flaske af Swansons "5-Drops" gratis

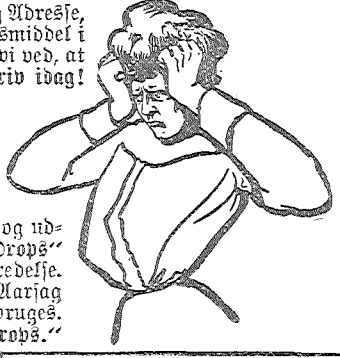

Udklip Kuponen i dette Annoncement og send den direkte til Swanson Rheumatic Cure Co. med Deres Navn og Adresse, saa vil en Prøveflaske af "5-Drops" strax blive sendt Dem pr. Post. Her er en Leilighed til at prøve det bedste Hælmiddel i Verden uden nogen Betsøstning for Dem. "5-Drops" har aldrig undladt at bevirkte, hvad vi paastaar om den, og vi ved, at om De blot vil gjøre et Forsøg med den, vil De indrømme, at "5-Drops" er Verdens mærkeligste Medicin. Striv idag!

"5-Drops" kurerer Reumatisme, Neuralgi,

La Grippe, Katarrh, Astma, Lændevarf, Hoftegiigt, Fodagra, Lever- og Nyreonde, Nervositet, Malaria, Rygmerte, Dyspepsi, Hæst Fordøjelse, Hjert, Hjertes, Strubehofte, nervøs og neuralgigt Hovedpine, Hjertesfeil, Lammelse, frybende Nummenhed, Sovnløshed og Blodsygdomme.

Swansons "5-Drops" er et aldrig feilende Middel mod Reumatisme og Neuralgi. Det er et indvendigt og udbvendigt Middel, som virker hurtigt, trygt og sikkert, og er absolut probat mod disse Sygdomme. Taget indvendigt vil "5-Drops" opløse den giftige Syre, fjerne den fra Systemet og rense Blodet for alle Urenheder, og derved bevirkte en varig Helbredelse. Ved at giude "5-Drops" paa det smertefulde Sted vil Smerten ophøre næsten øieblikkelig, medens Sygdommens Uarsag ufeilbarlig fjernes ved den indvendige Brug. Smerten, Vær og Særthed forsvinder som ved Trylleri, naar "5-Drops" bruges. Intet andet Middel i Verden vil standse reumatisk eller neuralgisk Smerte saa hurtigt eller kurerer saa snart som "5-Drops."

Mrs. M. S. Williams, Forest City, Ark., skriver: "5-Drops" er den mest forærede Medicin, jeg har fundet i Verden. Jeg er 42 Aar gammel og lider til 9 Aar. Jeg har lidt 9 Aar med Neuralgi og Reumatisme. Lægerne kunde ikke hjælpe mig. For næsten atten Maanedes siden læste jeg Annoncementet om "5-Drops." Jeg fik en Flaske til en Dollar, og den har kureret mig og mange andre."
 Geo. W. Hill, Loganville, Ohio, skriver: "Jeg fandt, at Deres Medicin varede usigtlig til Deres anbefaling af den. Jeg har taget en halv Flaske og ingen Medicin i Verden er bedre end "5-Drops." Jeg led i 12 Aar af Reumatisme og "5-Drops" kurerede mig fuldstændigt."
 Alt, der træves, for at være fuldstømmen helbredt, er at faa Sygdomsbakterierne ødelagte, Blodet renses og Nerver og Muskler bragt tilbage til en normal Tilstand. Dette er, hvad "5-Drops" gjør, og dette er Grunden til at den øieblikkelig giver Lindring og kurerer saa mange forskellige Sygdomme. Ved at prøve "5-Drops" vil alle vore Paastande blive bevisede, og Prøveflasken koster Dem intet.
 Bemærk.—Store Flasker "5-Drops" (300 Dojer) vil blive sendt fragtfrit til hvilken som helst Adresse for \$1.00. Agenter søttes.
 Er den ikke at faa i Deres By, da bestil den direkte fra os.

SWANSON RHEUMATIC CURE CO., 160-164 LAKE STREET, CHICAGO, ILL.

Kupon
No. 808

Udklip denne Kupon og send den med Deres Navn og Adresse til Swanson Rheumatic Cure Co., Chicago, saa vil De faa gratis og forpostfrit en Flaske "5-Drops."

Mission Hill, S. Daf.

20de Mars 1903.

Gr. Redaktør!
Det er muligens overflødig at mig, at "tage Pennen fat og skrive nogle Ord" til Deres Blad, saasom en Redaktør i Almindelighed modtager mere end han ønsker at aabne og læse af al Slags Nonsens. Alligevel, nogle Ord vil kanske ikke gjøre hverken fra eller til, naar Redaktøren forøvrigt er i nogenlunde Lune. Jeg fik Skrivebly - siddende indendørs - omringet af Syle og daarligt Fjere udenfor. Under saadanne Omstændigheder bliver man uvilkaarlig i daarligt Humør over ikke at komme ud, uden det høiest nødvendige.
Heromkring har der den sidste Vinter været mere Sne end paa mange Vintre, og ved Siden heraf har der regnet ganske stærkt i flere Dage og som Følge heraf er Veiene i en saadan Tilstand, at man med Nød og Næppe kan komme frem med "Team" og tom Vogn for ikke at tale om det allermindste Læs. Er man imidlertid toungen ud paa Veiene, maa man være forsynet med Hovth og Hammer, Reb og Spiger for at være forberedt paa alle mulige Tilfælde. Et Bryllup hos en af de ældste Settlere - Hr. E. W. - var paa Randen af at maatte udsættes, uagtet Indbydelsen allerede var udsendt; men efter mange Vanskeligheder fik man dog Presten og Brudepiggen frem og da var man jo langt paa Veien. Dette er det andet Bryllup i det sidste Halvaar hos denne Familie. Det maa jo være raft Ufsætning.....
Jeg har i den senere Tid læst Deres Blad med adskillig Interesse forsaavidt angaar Kritik over Hjemlandets moderne Literatur, Thorvald Klavenæs' Reise hertilands samt det nydannede "Norjke Selskab".

Rollobviumsagen læser jeg gjerne noget af ogsaa, men jeg gaar træet og taber Interessen for denne dybe og hemmelighedsfulde Sag af den Grund, at jeg tror, at dette Punkt i den hellige Skrift - Naadevalget - ikke fuldt ud er givet os dødelige at forstaa. Jeg læser atter og atter modsigende Paastande af Teologerne og andre lærde med Hensyn til Fortaellingen af dette Spørgsmaal. Hvad skal saa vi Lægsfolk mene - - - man bliver urolig og ængstelig tilmode - famlende. Det synes som om man kommer ind i den tykteste Taage - og dog siges der etfeds om Bøgerens Bog: "Den er klar nok for den, som ret omgaaes med den, hvad enten han er læg eller lærd".
Glædeligt og gavnligt vilde det dog være, om det skilte atter kunde bryte sig sammen og worde et.
Thorvald Klavenæs synes at have tænkt paa en rig Høst af Loubær paa sin Literaturreise herover, men efter de fleste Aviser et dømmes, har han ikke truffet den allerbedste Jordbund for sine Ideer, især med Hensyn til hans Opfatning af Bjørnsøns Literatur og Morallære. Hr. Klavenæs har sjenhnlig stirret sig blind paa denne Mand, og det interesserer mig at se, at Rasmus Anderson ikke føler paa hverken Klavenæs eller Bjørnsøns med Silkehandsker.
Jeg har tidligere, medens jeg var i Norge, beundret Bjørnsøns - literært som politisk og socialt talt. Religiøst seet var han enda ikke omtalt som nogen udpræget Rationalist eller Fritænker, endstjønt han dog var anseet som noget tvilfom. Trods at Bjørnsøns i de senere Aar aabent og ligefrem trods Teologien og opstiller sin egen Moral og religiøse Principer, maa det dog indrømmes, at Hr. B. Bjørnsøns har indlagt sig mange og store Fortjenester ved sit

store Fædrelandsind og kulturelle Arbeide. For disse Ting forjener Bjørnsøns vor Tak og Paakjennelse. Naalsagen var han i lang Tid meget interesseret for og Naalsagens Venner nærede gode Forhaabninger om sin landsvigtige Sag saalænge han stod Side om Side med dem, men hvor stor var vel ikke Skuffelsen for dem, da han i sin bekjendte Tale i Kristiania for nogle Aar siden brød tværs af med Naalsagen - noget rent usforklarligt for mig forresten. Ingen Mand - Wer-geland maatte undtagen - har i den Grad som Bjørnsøns, formaet at drage, samle og holde Folket, især i de første Aarrækker af hans Forfattervirksomhed. Bjørnsøns har i saa Henseende været en Folkets Mand - langt mere saa end Henrik Jbsen. Jeg vil sent eller aldrig glemme det mægtige Indtryk jeg fik første Gang, jeg hørte ham. I de Dage var han meget begejstret for de republikanske Regjeringsformer og Foredraget var denne Gang om Republikken.
Jeg har det fikre Haab, at Bjørnsøns inden hans Livets Aar er tilende, ved Landens Kraft maa komme tilbage til det Guds Forhold han havde, da han fik "Synnøve Solbakken", "En glad Gul" osv. og kanske endnu længes efter mere Lys! - - -
Tilslut nogle Bemærkninger til Redaktøren personligt. Det er efter min Opfatning paa høi Tid, at Journalismen bliver seet efter i Sømmene og jeg tror Hr. Rasmus Anderson allerede har gjort en Begyndelse, og Betingelserne til at gennemføre en saadan Reform, befidder vistnok denne Mand i større Grad end nogen anden. Det er rent bedrøveligt, at se enkelte norske Aviser hertilands, hvor liden Fortsaælse Redaktøren har af Pligten og Virkningen af sin Virksomhed.

Mange Aviser fører et daarligt Sprog, for ikke i mange Tilfælde at sige vulgært - og fra Formens og Indholdets Side er det ligesaa daarligt bevidt. Saadanne Ting kan ikke høine og læste vort Modersmaal. De norske Aviser herover har i saa Henseende en stor Mission - der er saa mange Ting herover, der har Tilbøielighed til at tvæle vort Sprog, der af mange halvnormske Snobber betegnes som simpelt. Faktum er jo - tror jeg - at de ikke har Betingelser for at kjende vort Sprog, ei heller viser de nogen Jver for at lære at kjende og byrke det. Det er mig fortalt, at det norske Sprog har mange skulte Skatte og disse skal det være Redaktørens Pligt at holde frem for Folket. Vi bry'r os ikke om intetfigende og indholdsløse Dittigheder, Røver- og Mordhistorier. Vi trænger til Læsning og et Sprog, som udvikler os - bringer os længere frem idag end vi var igaar. Jeg vil til Slutning sige Dem, at "Skandinaven" ikke burde fortrænge "Amerika" her i Nabolaget, hvilket jeg er bange for, den har gjort og vil, derjom "Amerika" ikke møder dens Agenter paa halv Dei.
Forbindiligt
Nils A. Haugen.

Alttertabler.

Hvor man ønsker Alttertabler for sine Kirker, bør man henvende sig til den bekjendte, dygtige Kunstner Lars Haukanes, hvis Adresse er Madison, Wis. "Amerika" anbefaler ham paa det bedste.

Kirke og Skole.

Den norske Synode.

— Blandt større Gaver til Jubel-offeret nævnes i "Kirketidende" \$500 fra Mrs D. Torrison i Manitowoc og \$500 fra "Fremad Association" i Glenwood, Minn.

— Til de nødlidende har Synodens Kasserer i den forløbne Uge sendt \$710 09, nemlig til Finland \$234 95, til Sverige \$99 71 og til Norge gennem Bislop Skaar \$375 43. Sammen med det, han før har sendt, udgjør dette \$8807 16.

— Bonnet Prairie Menighed, som beljenes af Past. D. C. Ditesen, har hidtil kun havt Kirke ude paa Landet nogle Mil fra Byen Rio. Nu skal man ogsaa se bygget Kirke i Byen, da flere af Menigheden flytter derind.

— Synodens Menighed i Zumbrota har nylig kjøbt Prestegaard for sin Prest, Past. S. J. N. Ølvisaker. Past. Ølvisaker har faaet Ralbsbrev fra Red Wing Menighed, men har nu bestemt sig til ikke at modtage dette Rald.

— Past. E. J. Synnes har resigneret som Prest for sine Menigheder i Burnett Co., Wis., og vikarierer nu for Past. Rvaase under dennes Orhold ved Vestkysten for sin Helheds Skuld. Past. Rvaase blev Altinen før sin Afreise overrakt \$83 00 som Gave fra Menomonie, North Menomonie og Froen Menigheder i Wisconsin.

— Som en liden Merkeligthed nævner "Kirketidende", at der i Kvitteringerne i Nr. 8 af Bladets løbende Aargang findes Navne af en Familie i 4 Led: J. J. Torgerson, 92 Aar gammel, hans Søn Past. L. A. Torgerson, 65, dennes Søn dr. W. B. Torgerson, 30, og hans Børn: Dora Torgerson, 2, og Erling Torgerson ½ Aar gammel.

— Ved Lutheran Ladies' Seminary i Red Wing blev der ved Past. Sommerfeldts Besøg stiftet en Enforening ved Navn Rose of Cherokee, som skal arbejde for Sømandsmissionen. Foreningens Navn er taget af et vakkert Indiansagn, som Past. Sommerfeldt fortalte om den vilde hvide Slyngrøse, der er blevet Symbol paa Hjemmets Kjærlighed. Denne Hjemmets Kjærlighed er det Sømandsmissionens Maal at udstrække til de fremmede Havne, hvor Sømanden færdes.

— Den norske Synodes Prester i Chicago har faaet ordnet det saaledes, at de holder Gudstjeneste for Skandinaver ved Fattighuset i Dunning hver Torsdag. Først holdt de

en Tid lutherisk Gudstjeneste der sammen med de lutheriske Prester af den tyske Missionsynode en Time, hver Torsdag, som var al den Tid der blev overladt til begge Samfund. Men da dette viste sig at være for kort Tid for Gudstjeneste i begge Sprog, er det nu ordnet som ovenfor nævnt. Det er visseelig en vellykket Gjærning saaledes at præke Evangeliet for Landsmænd der. Ved sidste Gudstjeneste var 17 af Fattighusets skandinaviske Medlemmer tilstede.

— Kredsens møde afholdes i Zion's Menighed Ballard, Wash. den 18de og 19de Mars. Tilstede var Pastorerne Garstad, Foss, Bjerke, Ordal, Tjernagal og Christensen. Flere Delegater fra Nabomenighederne mødte frem. Nabningsprædiken holdtes ved Pastor Ordal. Pastor Tjernagal refererede over Kol. 3-16, "Lader Kristi Ord ha rigelig iblandt eder". Desuden forhandlede man om Menigheds-skolen, samt "Hjemmets og Menighedens Samarbejde", med Pastor Foss som Referent. Det hyggelige og opbyggelige Møde sluttedes ved Aftersangsgudstjeneste. Skriftebogen holdtes af Pastor Garstad og Pastor Bjerke prædikede. Alle Møder var vel besøgte og til stor Opmuntring og Bestyrkelse for Menigheden i Ballard. Næste Møde skal afholdes i Everett den 15., 16. og 17. April.

Den Forenede Kirke.

— Badger Menighed har besluttet at anbefale, at Den Forenede Kirke deles i Distrikter.

— Hr. Levang af Edinburg og Hr. Lysne af Larimore, N. D., virker for Liden som Smisjører i Grand Forks Kreds.

— Pastor Hommes Trykkeri tiligemed den gamle Prestegaard er nedbrændt. Det er nu anden Gang, Jlden har fortæret hans Trykkeri.

— Menighederne ved Mehtmoak, N. D., har besluttet at bygge Prestebolig til Sommeren og Subscription til dette Diemed er i fuld Gang.

— Pastor E. S. Sidesvik, Manfred, N. D., har for anden Gang gennem Missionskomiteen modtaget Raldbet fra Poulsbo, Wash., men ogsaa nu aflaaet samme.

— Kasserer Lars Swenson har atter sendt \$781.50, forrige Uges Bidrag til de nødlidende i Finland, Sverige og Norge. Sammen med det før sendte udgjør det \$7709.24.

— Menigheden i Fairhaven, Wash., har udstedt Rald til Pastor Erikson i Whatcom, og det er isølge "Luth." sandshjælt, at han antager Raldbet. Disse to Menigheder kommer i saadant Raldsforbindelse.

— Pastor Johan Gelland har antaget Rald fra Zion's Menighed i Des Moines, Ia., og St. Pauli Menighed i Shelby Co., Ia., som Pastor Hassfjelds Eftermand, og skal flytte til Des Moines den 1ste Juni.

— Ved Missionskomiteens Møde i Minneapolis i Slutningen af April vil ogsaa Repræsentanter for Minnesota's Missionsforening møde frem for at forhandle om mulig Overdragelse af nævnte Selskabs Mission til Den Forenede Kirke.

Frikirken.

— Mr. Peter Hansen, forhenværende Student ved Augsburg Seminary, døde nylig i sit Hjem ved Burton, Minn., efter at have været syg i længere Tid af Læring. Studenterne ved Augsburg valgte Student Paulson fra Dalton til at repræsentere sig ved den afdødes Begravelse.

— Aneta Kreds af Den lutheriske Frikirke holdt sit Vintermøde i Valley City Menighed, N. Dak., Past. Hallings Rald fra 24de til 28de Februar. Af Kredsens Prester var Quance, Swenson, D. R. Anderson, N. D. Brevik foruden Stebets Prest tilstede. Menigheden havde valgt den 1ste og 2den Bøn til Samtaleemne, der blev indledet af Past. D. R. Anderson og Pastor Swenson.

— Pastor J. Mattson har sat sig i Spidsen for Oprettelsen af et Alderdomshjem for Frikirken. Man har særlig tænkt sig at oprette det i Forbindelse med Barnehjemmet i Lambertton. Pastor Mattson ønsker at vide hvad Frikirkens folket tænker om Sagen, og han antager at der er mange i Samsundet som føler Trang til at yde større Bidrag til Oprettelsen af en saadan Vornhjerlighedssanstalt.

— De fra Frikirkens Prester har sat sig i Spidsen for Oprettelsen af en Højskole for Vestkysten. En Korporation er stiftet under Navn af: "The Bethania High School of State of Washington". Pastor Borrevik er Formand, Past. Kangeland Sekretær. Pastor Borrevik skal i 3 Maanedes reise omkring i Menighederne for at tale Skolens Sag. Nils Wegdahl, Freemont, Wash., er Kasserer.

Gauges Synode.

— Mrs. Past. A. M. Danielson døde i Faribault, Minn., den 16de dennes. Hun var under Lægebehandling hos D. A. Dittus.

— Smisjær S. Peterson har virket som Smisjær i Past. S. Hjertaaes og Borgens Rald. Samtale-møder holdtes baade i Mayville og Burton. Past. J. Rendahl deltog ogsaa.

— Prof. Hanson ved Red Wing Seminar er nu saavidt frisk igjen, at han har gjenoptaget Arbejdet med Undervisningen ved Skolen.

— Past. Borgen var for en Tid siden fra uheldig at miste en Best. derved at den faldt i en Brænd. Nu Stavanger Menighed, som gerne vilde raade Bod paa Pastorens Uheld, indsamlede en Sum paa noget over hundrede Dollars og overrakte ham. Man havde en hyggelig Sammenkomst i Kirken.

— Syd Dakota Indremissionsforening afholdt sit fjerde Møde i Jewell Iowa, Pastor D. A. Berges Rald, fra 20 - 22 Jan. 1903. Forhandlingsemnet var de fem kloge og de fem daarlige Jomfruer, Past. S. J. Numedal indledede. Den sidste Dags Møde indkom ved et Offer til Indremissionsforeningen \$29 40 og om Eftermiddagen til de rødlidende i Finland \$73 05.

Stor Seier for St. Olaf.

A. A. Reece, Medlem af den øverste Klasse ved St. Olaf College i Northfield, har vundet en ny Udmerkelse til dem som St. Olaf allerede før har vundet, derved at han forrige Fredag seirede i Staten Minnesotas intercollegiate oratorical contest i St. Paul. Mr. Reece vandt for et Par Maanedes siden første Plads ved Ware Oratorical Contest mellem St. Olaf og Carleton, de to Colleges i Northfield. Ifjor vandt han anden Plads ved Stats Rappetriden. Hans Tema ved den sidste Rappetrid var "The Issue of the Age", nemlig Forebyggelse af Krig. Kontesten holdtes under Macalister Colleges Auspicer. Der deltog Repræsentanter for Carleton, Gustavus Adolphus og Macalister Colleges og Hamline University. Mr. Reeces Seier er saa meget større Gode for ham, som han kun har været ti Aar her i Landet og ved ihærdigt Studium saa fuldstændig har mestret det engelske Sprog. I Kraft af denne sin Seier vil han repræsentere Minnesota ved den store oratoriske Rappetrid i Cleveland, Ohio, den 1ste Mai.

Jubelsynoden.

Da Synodemødet i Sommer tegner til at blive meget talrigt besøgt, og da Byens Hoteller selvfølgelig ikke vil kunne rumme de mange Tilreisende, anmodes alle, som agter at besøge Mødet, saavel Prester og Repræsentanter som Gæster, om snarest mulig - i hvert Fald inden 1ste Mai - at melde sig til Hr. P. D. Hougren, Decorah, Iowa, forat de nødvendige Forberedelser kan gøres til Modtagelse af saa mange fremmede.

Synodemødet's stemmeberettigede og raadgivende Medlemmer skaffes,

som før bekyndgjort, frit Logis med Frokost og Aftensmad. Dette kan Menigheden, selv med velvillig Bistand af Calmar og andre Nabo-menigheder, vistnok ikke love tilreisende Gjæster; men der vil gøres alt muligt for, at der mod en rimelig Godtgjærelse kan erholdes Logis og Kost. Collegenbygningerne og andre Lokaler, muligens ogsaa Telte, vil benyttes til Indlogering af Gjæster. Private Familier blandt Byens Borgere vil formodentlig ogsaa være villige til mod Godtgjærelse at modtage Logerende.

Men forat dette kan ordnes, er det ikke alene ønskeligt, men nødvendigt snarest muligt at faa vide, hvor mange Tilreisende kan ventes.

Skulde nogen af Collegets Graduerter eller tidligere Elever, der ellers som Synodemedlemmer vilde være berettigede til frit Logis med delvis Kost, for gamle Minders Skyld mod Godtgjærelse foretrække at bo i Colleet, saa ville de være saa venlige at antyde dette, naar de melder sig. J. B. Torri son.

Decorah, Iowa, 18de Mars '03

Den "Velgjørenheds-Koncert", som Pastor Ruh saa velvillig omtaler i sidste "Amerika", blev givet under Martin Luthers Barnehjems Auspicier med velvillig Assistance af Pianisten Prof. Christen Sannes, Kristkirkens Kor og Stoughton Mandskvartet. Min Tale, saaledes som gengiven i "Amerika", er en Overtættelse af "State Journals" en gelte Referat af min norske Tale, altsaa en Overtættelse af en Overtættelse. Koncerten slog saaledes an, at den vil blive gjentagen paa Auditorium, Mandags Aften den 30te Mars til Indtægt for Barnehjemmet.

Programmet blir som følger:

1. "Norway Home Echoes" med Variationer over "Ja, vi elsker dette Landet" (Sannes op. 3.) Prof. Sannes
2. Lydt gennem Verdners Rum Barnehjemmets Kor
3. Te Deum Kristkirkens Kor
4. Al Himlen priser.. Mandskvartet
5. Marie Savotte (Sannes op. 80) Prof. Sannes
6. Fogelns Visja.. Gerrie Robertson
7. Lovet Gud.. Barnehjemmets Kor
8. Lovet Gud i hans Helligdom Mandskvartet
9. Marche Triumfale (Sannes op. 75) Prof. Sannes
10. a Come Holy Spirit, Solo og Kor, b. Just as I am. Barnehjemmets Kor
11. Jerusalem Kristkirkens Kor
12. Sannes op. 75. Prof. Sannes

Koncerten begynder Kl. 8. Billetter a 25 og 15 Cts. faaes ved Indgangen. Prof. Sannes' Kompositioner fik ved sidste Koncert en begejstret Modtagelse. De skal snart udkomme i Trykken.

Adolf Bredefen.

Stoughton, Wis., 25. Mars 1903.

Missionen.

Syd Afrika.

Past. Joh. Astrup skriver fra Untunjambili, 29de Januar 1903:

Søndag den 18de Januar var en fjelden Høitidsdag for Untunjambili Menighed og for vor hele Mission.

Samuel Ninela blev den Dag ordineret til det hellige Prestembedet af G. S. Biskop Nils Astrup.

Efterat Kollekten og Epistelen for Dagen var messede af Undertegnede, holdt Past. G. S. Astrup Intimationstalen. I Oplæsning af Skriftstederne deltog Pastorerne G. S. Astrup, G. Dite og Undertegnede.

Derefter holdt Biskopen Ordinationstalen paa Grundlag af Tit. 1, 5-9, hvori han i klare og indtrængende Ord lagde Ordinandens Prædikeembedets Hellighed og Betydning paa Hjerte.

Da Ordinationsakten var udført, og Ordinatoren i Sakristiet havde modtaget Geistlighedens Lykønskninger, besteg han Prækestolen og holdt over Dagens Text (Bryllupet i Rana) en tilfredsstillende Præken i et pent og passende Foredrag.

Efter Præken var der Altergang. Den foregaaende Dag holdtes Skrifttaler paa Norsk og Engelsk for 13 Personer, hvoraf de 4 var hvide. Nadverdgudstjenesten udførtes af Pastorerne G. S. Astrup og Johs. Astrup. Derpaa afsluttede Past. G. Dite, som messede Kollekten for Ordet og Velsignelsen.

Trods Regnveiret var Riiken vel besøgt af Folk fra nær og fjern, og blandt Forsamlingen faaes mange Gledninger.

Hele den høitidelige Handling, som foregik efter den norske Kirkes Ritual, fulgtes med megen Opmerksomhed og blev heldig og ophygelig udført.

Efter Handlingen holdtes Festsiddag for Ordinatoren og Hustru, og den mindeværdige Dag tilbragtes paa den hyggeligste Maade og under Lov og Tak til Gud for al hans Misfandhed.

Past. Samuel Ninela er som af Komiteen besluttet ansat som Hjælpeprest i vor Mission, og vi vil alle ønske og bede, at han ved Guds Naade maa blive en dygtig og dygtig Tjener i Herrens Vingaard. Forat dette maatte ske, beder han og vi med ham om alle Kristnes Forbønner.

Gud sætte ham til megen Velsignelse for Jesu Skyld!

Madagaskar.

"Gasferen" bringer følgende Nyheder fra Den lutherste Frikirkens Missionsmark:

Pastor Lou skriver den 13de No-

vember 1902: "Sidste Søndag i Oktober havde vi Konfirmation her; to Gutter blev konfirmerede.

Jeg har i flere Maanedes haft en spebaldt Gut i Huset; han er mellem 20 og 24 Aar gammel. Han har svært let for at lære. Han blir døbt til Jul. Han vilde nok gjerne ind paa Lærerstolen, men hans Sygdom blir vel en Hindring for ham. Jængrene paa hans høire Haand holder paa at falde af ham. Stakfels unge Mand! Men hans Sygdom fører ham dog til Jesus; han vil blive lykkelig derved. Herren, som er de elendiges Redder, se i Naade ned til ham!"

Den 16de December skriver Lou, at Lærerstolen begyndte igjen efter Ferien den 1ste December, og at der da var flere anmeldte end de, som kunde lages ind paa Skolen. Missionærkonferensen havde nemlig bestemt Giebernes Antal til 30 for dette Skoleaar. Undervisningen for de teologiske Studenter begyndte den 1ste Oktober, som tidligere meddelt.

Paa Pigeasplet holdes Skole fem Dage i Ugen med de Piger, som er store nok til at være med. De undervises i Læsning, Religion, Skrivning og Sang. Flere Sag vil optages efterhvert. Om Lørdagene undervises i Søn.

Pastor Jerstad skriver den 18de December 1902 bl. a. Jeg haaber at faa den store Glæde at døbe den første Mahafah nu; og lidt senere et Par til, deraf en Mahafah og en Gova. Imidlertid gjør disse Katekumener mærkbar Fremgang i Kundskaber; de renlæser, skriver og regner de 3 første Regningsarier, og nu har jeg taget paa at lære dem Bibelhistorien og Forklaringen udenad; af Katekismen kan de fire Parier. Det er saa interessant at se dem voge. Deres Hjertesforhold er imidlertid sli, at jeg tænker kun at døbe en af dem. Nu i det senere synes der dog at være en mærkbar Forandring til det bedre. Om Gud vil, tænkes disse at kunne ansættes som Hjælperere i Juni 1903; inden den Tid haaber jeg ogsaa ved Guds Naade at kunne konfirmere en Gut, Søn til den Kristne Konge, og saaledes haaber jeg at faa 4 nye Hjælperere næste Aar. Under de nuværende Forholde tror jeg dog at burde faa 4-6 Lærere til fra Indlandet med det første, og deriblandt en, som kan lidt fransk, og sætte ham paa Militærposten Betiof; det vil løfte Gjæringen lidt i Regjeringsens Dine. Regjeringen har været meget forekommende mod os og befaler Børnene at gaa paa Skole, og dette hjælper os adskilligt. Endnu regner vi med smaa Tal her i Mahafah, men det lysner lidt ogsaa her. Et stort Gode er det, at vi er saa friske.

Fra Kennard Mebr.

Kjære Prof. R. B. Anderson! — I "Amerika" for 20de Mars 1903 No. 24, Side 9, findes en Redaktionsartikel under Overtættelsen "Past. J. D. Hougen", som er saaledes to the point, saa flaaende og irriterende, at jeg holder Trængsel til her ved at bringe Dem min hjertelige Tak derfor. Da jeg havde læst Artiklen, sagde jeg til min Gustru: Af de omkring 20 Uviser, som hver Uge kommer inden Døre, er "Amerika" nok alligevel den bedste. Hvis "Amerika" holder paa i den Aand, skulde jeg ønske, at den inden længe kunde blive en ugentlig Gæst i de fleste norske luth. Hjem i hele "U. S." Lad bare Basunen give en klar Lyd! Deres forb. U. Larsen.

Paaskeheftet af

Jubilate

for 1903 faaes ved at tilskrive undertegnede. Dette Hefte indeholder ogsaa tre Korsange med baade engelsk og norsk Text, bl. a. Sunold's Praise ye the Father.

Skriv strax til

Jubilate Pub Co.

528 Cedar St., St. Paul, Minn.

Træk af

Prof. Dr. F. A. Schmidts Færd.

Reviser

for Rigtigheden af den Erklæring, som den norske Synodes Kirkeraad har givet desangaaende.

Denne Pamflet sendes frit til alle og enhver, som opgiver sit Navn til

LUTH. PUBL. HOUSE,
Decorah, Iowa.

Canada.

Vent ikke, men skriv til Benton Land Co., Willmar, Minn.

Vort Land var højt tidlig og ligger blot fra 2 til 6 Mil fra Market, omtrent 40 Mil fra F. renede Staters Grænselinje i den østre Del af Assiniboia.

D. Jørgen Olson, S. L. Benton, L. D. Thorpe, Wm D. Johnson, Peter Song, J. D. Estrem.

Pris, Betingelser og Underretning faaes hos

S. L. Benton,
I. C. Olson Bldg., Willmar, Minn.

Foreningskrifter.

Foreningsbogen og Dr. F. A. Schmidt, 25 Cts.

Hvad lærer Dr. F. A. Schmidt? 15 Cts.

For Patier Rabat. Agenter ønskes. Skriv til Forfatteren,

Rev. C. Jensen,
1413 E. 22nd St., Minneapolis, Minn.

Fra Palermo, N. Daf.

Fr. Redaktør!—Det er nu ni Maanedes siden De hørte fra dette Sted. De kan jo ikke vide om, enten vi er døde af Sult, Kulde eller af Manglende paa Brænde eller om vi endnu lever. Jo Tak, vi lever bra, uagtet vi ikke retop nu adler nogen Bananas.

Vinteren har været kjælig med ganske megen Sne, og derover glæder vi os, da det er et godt Tegns paa et godt Aar, og man kan herude ikke godt leve paa bare Prosperity; thi her maa vi have gode Guse og god Mad og fine Klæder af nyeste Snit. Det sidste har sin gode Grund deri, at man holder paa at bygge en ny By. Deres Korrespondent har været i Byen Palermo i hele to Dage. I de sidste Par Maanedes er der opført en stor Kjøbmandsbutik, Smedeværksted, Restaurant Feed-Store, Postaabneri og Aviskontor, og ganske det mest fornødne, Jernbanestation med Telegraf- og Ekspreskontor, som Jim Hill nu agter at opføre.

En Mængde Folk har taget Regjeringsland i Palermos Omegn. Der er endnu mere Regjeringsland at faa i Nærheden af Byen, og maatte Deres Korrespondent vil have sine 160 Acres som Arv fra Onkel Sam.

Blandt de sidste, som har kjøbt Lotter paa Broadway og Washington Ave., er M. Shirley fra Fargo. Hvad hans Fremtidsplan er, kunde man ikke faa vide. Han hintede om, at det kunde være værd at tænke over, om det ikke lønnede sig at rejse Blindgrube, og faa slagte dem, naar de blev store og fede. All kinds of stocks have always proved to be a succes out this way, sagde han.

Pastor Lønneson fra Minot har været her og holdt Gudstjeneste, og lige i Hælene paa ham fulgte Past. N. Nelson, saa det er maatte sandsynligt, at her, som alle andre Steder, blir Splittelse blandt Lutheranerne.

Palermo Township er nu organiseret, og Embedsmænd er valgte. Flere venter paa, at Sneen skal smelte, saa de kan vælge sit Land. Blandt disse er de fleste unge, veluddannede ugifte Kvinder, saa her er det sandeligt intet Ranan for gamle Pebermøer fra Osten.

Blandt dem, jeg mødte i Palermo, er Wm. Olson, Gen. Merchant; Postmester J. C. Hoff; Redaktør Chamberlain; Ole Haagenen, en ældre Mand med to Sønner (de har alle tre Land lige ved Byen); G. D. Breen, en gammel Synodemand, som er interesseret i at faa Menighed der paa Stedet; Andreas Harsjø, en driftig Farmer nær Palermo.

Før Oplysning om Bylotter i Palermo og om Regjeringsland der i Omegnen, bør man skrive til J. C. Hoff i Minot. Byen Palermo er beliggende 45 Mil vesten for Minot.

Der er ingen Tvil om, at alt Regjeringslandet vil blive oplaget deromkring inden Udgangen af April. Young man, go west, sagde Greeley. De unge Kvinder er allerede her. Dette kan høres utrolig, men det er sandt; thi jeg læste det over General Postmesterens Navn. Og fra den 21de April skal man have Free Rural Postdelivery. Fem forskjellige Postruiter gaar ud fra Palermo, saa "Amerika" kommer sikkert frem til alle sine Abbonenter. Trønderen Marius Hegstad er en af Postførerne.

Det er kun 13 Mil fra Palermo til Kulminen, og det koster 1 Ton Kul kun \$1.50. M. S.....

Palermo, N. D., 12te Mars 1903.

Tak for Bogen!

Jeg ved ikke, hvem som var saa venlig at sende mig den. Men den kom igaar, og da den ikke er saa uoverkommelig stor (bare 38 Oktavsider) og Titelen nok saa fristende, kunde jeg ikke nægte mig selv den Fornøjelse at pløje den igjennem. Og jeg angret ikke paa det. Den burde efter min ringe Mening være i Hænderne paa og læses—uden Fordom og uden Ubvilje—virkelig læses af hele det nordlutheriske Kirkefolk herover, men særlig af dem, som hører til Den Forenede Kirke og den norske Synode. Bogen heber:

"Træk af Prof. Dr. J. A. Schmidt's Færd. Beviser for Rigtigheden af den Erklæring, som den norske Synodes Kirkeraad har givet desangaaende."

Slutningen lyder saa:

— "Der tales og skrives meget om 'Foreningsagen'. Der spores bitre Klager over den kirkelige Splittelse. Den sidste og største Splittelse blandt vort Folk skede i 1887. Det kostede 7-8 Aar at faa den istand, og den er Dr. J. A. Schmidts Værk. Gud lære ham at se sin Synd og tilgive ham den Sorg, han har bragt ind i Tusinder af Hjertter."

Jeg har saalangt kun villet henlede den nordlæsende Verdens Opmærksomhed paa dette Dokument, og tilføjer: Tag og læs! Bogen er til at faa Forstand af, og ingen vil angre paa at have gjort sig bekendt med dens Indhold. Derfor, jeg gjentager det: Tak for Bogen.

J. G. Myhre.

Kollag, Minn., 14de Mars '03.

Rheumatisme

Kan helbrede hurtigt og sikkert—Pinslerne i de angrebne Led og Muskler stilles og de værtende Lemmer faa Hvile ved Brugen af

Dr. Peter's Kuriko,

Dette gamle, velprøvede, af Urter tilberedte Lægemiddel driver Urinsuren ud af Blodet—Sygdommens Aarsag. Den giengiver Legemet dets Styrke og Livskraft.

Er ikke en Apothekermedicin. Kan erholdes af Lokalagenter eller direkte fra Fabrikanten.

Dr. Peter Fahrney,

112-114 So. Hoyne Avenue

CHICAGO, ILL.

FIRST NATIONAL BANK of Madison, Wisconsin

Depository of the United States,

DIRECTORS:

N. B. VanSlyke, Pres. Wayne Ramsay, Cashier. F. F. Proudft. J. E. Moseley
M. E. Fuller, Vice Pres. M. C. Clarke, Asst. Cashier. B. J. Stevens. Wm. F. Vilas
CAPITAL, \$100,000. SURPLUS, \$100,000. Additional liabilities of stockholders, \$100,000.
Issues certificates of deposit bearing interest. Buys and sells exchange on all important inland and foreign points and transacts all legitimate banking business.

Established 1853. THE STATE BANK Madison, Wis.

Loans Made on Approved Real Estate Security.

SAVINGS BANK DEPARTMENT Paying Compound Interest on Time Deposits

.....MONEY SENT TO.....

England, Ireland, Germany, Norway and all accessible points in the United States.

L. S. HANKS, President. J. H. PALMER, V.-President. E. O. KNEY, Cashier.

OLSON & JACOBSON,

har netop modtaget fra Norge:

Gammelost, Sjedost, Anchovis, Ludeffst, Røgebe Sardiner og Silb samt Ljhebær.

201 E. Main St., - - - - Madison, Wis.

Netop ankommet fra Norge:

Kaptein Blanke, Chef for "Balthyrien"

og Arigen i 1914.

(Af Fin Hamn.)

200 Sider. Hefte. Koster portobetalt

\$1.00. Skriv til

"AMERIKA", Madison, Wis.

Ønsker du at læse "Morgenbladet"?

"Morgenbladet", Norges ældste Dagblad, udkommer i Kristiania to Gange om Dagen (13 Gange om Ugen). Det har vid Udbredelse inden alle velstillede Samfundsklasser i Norge, hvor det læses i snart sagt ethvert dannet Hjem.

"Morgenbladet" er ogsaa et fortrinligt Annonseblad for Masseeartikler og Industrigjenstande, finere Værkøi og Redskaber m. m., som amerikanske Firmaer maatte ønske at afsætte i Norge.

Amerika Publishing Co. i Madison, Wis. har overtaget Agentkabet for "Morgenbladet".

Prisen til Abbonenter er \$14.00 for et helt Aar, \$7.00 for et halvt Aar og \$3.50 for tre Maanedes.

Annonsementer koster 10 Cts. pr. Petit-Linje paa første Side og 6 Cts. paa 2de og 3de Side.

Alle, som ønsker enten at abonnere paa "Morgenbladet" eller at avverttere i dets Spalter, bør skrive derom til

AMERIKA PUB. CO.
Madison, Wis.

Et flaaende Spørgsmaal.

"Evangeliſt Lutherſt Kirketidende" har i No. 10 for 11te Mars en Artikel med Overſkriſten "En nærmere Forklaring tiltrænges", hvori en Artikel i "Lutheraneren" af Hr. Konſul Steensland imødegæes. "Kirketidende" figer blandt andet: "Her kunde det Spørgsmaal ligge nær: Hvorfor har da Hr. Steensland været med at ſplitte den norſke Synode, naar han ikke har hørt nogen i den ſøre en anden Lære om Veien til Salighed end den, han hører i det Samfund, han nu ſtaar i?"

Dette forekommer mig at være et meget flaaende Spørgsmaal, et Spørgsmaal, jeg har grundet paa lige ſiden Splittelsens Dage, men har ikke ſaaet beſvaret. Det er ikke første Gang, Hr. Steensland har erklæret offentlig, at han ikke kunde ſjelne nogen Forſkjel paa Læren mellem de to Samfund. Det ligger da nær at ſpørge: Hvorfor var han med at ſplitte den norſke Synode? Vil Steensland ſvare? Al der er Hundreder, ja kanſke Tusinder af ſaadanne Steenslander inden D. For. Kirke, behøver ingen at betvile, ſom kjender noget til Stemningen. Jeg har talt med mange, ſom har erklæret, at de ikke kan ſe nogen Forſkjel i Læren; ja, jeg kjender Folk inden Den For. Kirke, ſom jeg anſer for oprigtige Kriſtne, der har erklæret, at de ikke føler ſig hjemme og er ikke tilfredſe hvor de nu er, og ſom hver Gang, der gives Anledning, gaar for at høre en Synodepreſt. Alligevel bliver de ſtaaende i Den For. Kirke. Hvad ſkal man ſige om ſaadant? Derſom man gaar ud fra det Standpunkt, at de, ſom tænker og taler ſaaledes, er alvorlige, oprigtige Kriſtne, ſaa falder det vanskeligt at forklare deres Holdning. De maa jo vide, at det er en alvorlig Sag ſaaledes at ſplitte et Samfund, ſplitte Menigheder, ja Familier, og være Skyld i al den Strid og Bitterhed, ſom følger deraf. De burde betænke, at ſaaſremt de tror, at de engang ſkal gjøre Regnskab for hvert Ord og Handling, de har talt og gjort, ſaa vil de ogſaa maatte gjøre Regnskab for dette. De burde ogſaa betænke, at hvis de erkjender, at de har gjort galt, ſaa er det deres Pligt ſom Kriſtne at gjøre godt igjen ſaa langt det ſtaar i deres Magt. Og ingen behøver her at undſkyldes ſig med, at han intet kan gjøre. Der er ingen, hvor ſimpel og lidet begavet han end er, uden han har en vis Indſydhede. Et ſimpelt Ord eller Handling har ofte båret ſtore Frugter.

Der er viſt ingen inden de to Samfund, der tænker alvorlig over Sagen, ſom ikke beklager Striden og Splittelsen, og der er viſt ingen,

ſom ikke vilde glæde ſig, hvis en Forening kunde komme iſtand paa den rette Grundvold. Det kommer vel nærmest an paa Lederne, Preſterne og Profeſſorerne, men jeg tror, at Menighederne og den enkelte Pe ſon kan gjøre meget, kanſke meſt. Hvis diſe viſer, at der er et almindeligt Ønſke efter Forening, tror jeg det vilde have megen Indſydhede paa de første.

Jeg synes det har lyndet lidt i den ſenere Tid, og mit Haab om Forening er ſteget. Man er mere villig til at forhandle, og man synes at komme til en bedre Forſtaeſe af hinanden. Jeg har nu aldrig været iſtand til at forſtaa, hvori Læreforſkjellen egentlig ligger. Jeg forſtaar nok det, at Synoden beſtylber Den Forenede Kirke for "Synergisme" og lignende, og Den Forenede Kirke Synoden for "Kalvinisme" osv. Men begge Parter nægter diſe Beſtylninger. Al der kan være lidt Grund i diſe Beſtylninger og Benægtelser, synes at fremgaa af to Indlæg i Sagen, ſom jeg har læst nylig, nemlig den før nævnte Artikel i "Kirketidende" og en Artikel i ſidſte No. af "Amerika" (No. 21) fra Paſtor Engh, om Menneſkets Forhold. "Kirketidende" synes at anſe Paſt. Kildahl's Prædiken ſom rettroende, men finder noget dert, ſom er "tvetydigt", ſom ſkulde været forklaret tydeligere. Paſt. Engh, ſom jeg forſtaar ham, erklærer, at begge Samfund lærer det ſamme om Menneſkets Forhold, men ſiger, at Synoden tillægger Den Forenede Kirke Lærdomme i dette Stykke, ſom den ikke vedkjender ſig. Og heri, tror jeg, ligger den egentlige Forſkjel i Miſforſtaeſer, og at begge Sider prøver at forkjette og miſtænkeliggjøre ſine Modſtanderes Udtryk iſtedesfor at tage alt i den bedste Mening. Dertil kommer, at ingen af Parterne vil vige, men om de har brugt mindre heldige Udtryk, ſom let kan miſforſtaees, ſaa vil man ikke rette dem, af Frygt for, at Modparten ſkal ſaa en Fordel. Jeg synes at ſe en Forbedring i denne Henſeende i den ſenere Tid, og dette giver mig Haab om en mulig Forening.

Men der er en Anſtødsen—Prof. F. A. Schmidt. Han var vel det egentlige Ophav til Striden og Splittelsen, og han synes ikke at have forandret ſig. Han synes at forſætte i det gamle Spor og gjør, hvad han kan, for at hindre Forening. Dette er beklageligt, naar man ſer, hvorledes Den For. Kirke ſtøtter ham, og end mere, naar man erindrer, at Den For. Kirke nylig har tabt en af ſine bedste Mænd, en Mand, hvis Hjerte udentvil slog varmt for Foreningsſagen.

N. Kjeldſon.

Fra Stillehavskysten. Følgende intereſante Beretning blev ſendt os fra Hr. Georg M. Kolſeth i Spokane, Waſh: "Jeg har lidt af en Mavesygdom i mange Aar og havde næſten opgivet Haabet om nogenſinde at blive bra igjen. Livet var mig næſten en Byrde. Tilſidſt beſluttede jeg mig til at tage en Tur til Minneapolis for at raadſpørge nogle fremragende Læger. En af dem underſøgte mig grundigt og fortalte mig, at Reſultatet af hans Underſøgelse var, at jeg var læringslyg; han bad mig om at komme igjen næſte Dag. Urolig i Sindet og fuld af mørke Anſer ſpadserede jeg ned ad Waſhington Ave., da mine Dine ſaldi paa en Mand, der bar en Raſſe, hvorpaa ſtod at læse: Dr. Peters Kuriko. Dette gjenkaldte i min Erindring, at mine Naboer ofte havde talt om og roſt en Medicin af dette Navn, men jeg havde aldrig kjendt dette nogen Opmærksomhed. Pludſelig var det, ſom om en Stemme havde ſagt til mig: "Gaa ikke tilbage til din Doktor, dette vil helbrede Dem". Jeg fulgte denne Indſydhede, forſkaffede mig en Raſſe med Kuriko og reiste hjem igjen den følgende Morgen. Jeg begyndte at tage Medicinen regelmæssig og følte mig ſnart bedre. Idag har jeg en udmærket Appetit, ſer vel ud, og den frygtelige Hovedpine ſamt Smerterne i Ryggen er forsvundet og har aldrig vendt tilbage. Er dette et Exempel paa et Lykketræf, eller var det et venligt Forſyn, ſom førte denne Mand paa min Vej?" Dr. Peters Kuriko kan ikke erholdes paa Apoeker; den ſælges blot af ſaſt anſatte Agenter eller direkte fra Fabrikanten. Hvis De ingen Agent kjender, ſkriv til Dr. Peter Fahrneh, 112-114 So. Coyne Ave., Chicago, Ill.

The Capital City Bank

Direktører: J. W. Hobbins, Præſident og Kaſſerer; L. M. Fah, Vice-Præs.; Jos. Hausmann; Wm. Jacobs; M. S. Klauber; Carl A. Johnson; A. S. Hollister; Wm. J. Hobbins, Viſſt. Kaſſ.

Marets bedste Bog om

Rugemaskiner.

En Mand, ſom har tilbragt 21 Aar med at fuldtændiggjøre Rugemaskiner, har ſkrevet en Bog. Den forklarer alt, hvad han har lært ved Hundreder af Forſøg med forſkjellige Rugemaskiner i ſin Hønsgeaard. Den forklarer paa en udførlig Maade netop de Kjendsgjerninger du burde være vidende om, før du kjøber. Vi ſender Bogen frit, fordi den Mand, ſom har ſkrevet den, er den ſamme ſom har lavet Racine Rugemaskiner og "Broders". Han fremſtiller dem ſom de er idag og forklarer, hvorfor du burde eie en. Ingen kan læſe Bogen, uden at ønſke ſig en af denne Mand's Maskiner. Behag at ſkrive idag.

RACINE HATCHER CO., Box 148, Racine, Wis.

WM. F. VILAS, President. FRANK W. HOYT, Vice-Pres. JOSEPH M. BOYD, Cashier.

BANK OF WISCONSIN, MADISON, WISCONSIN.

Capital Paid in \$50,000. Surplus \$50,000.

... Savings Department. Safety deposit boxes for rent at reasonable prices ...

DIRECTORS: WM. F. VILAS, FRANK W. HOYT, A. O. FOX, S. H. EDISON, JAMES CONKLIN, HUG. EIGHMY, JOEL BOLLEY, GEO. SOELCH, F. KRSENNICH, A. L. SANBORN, J. M. BOYD.

Billig
Til den frugtbareſte Del af Veſten.
Fra 15de Feb. til 30te April 1903 ſælges Billetter til Idaho Falls, øvre Snake River Dalen i Idaho for den ualmindelig lave Pris af \$22.90 fra Minneapolis eller St. Paul, \$30.00 fra Chicago og kun \$20.00 fra Miſſouri River via Omaha, Union Pacific og Oregon Short Line. For Oplyſning om Forholde, Klimat, Reſourcer, almindeligt Jarmland, Sufferoe Land osv. ſkriv til **W. A. S. HOFF**, Idaho Falls Land Co., Box 468, Idaho Falls, Idaho.

Th. Herfurth & Son
Assuranceagenter.
Sælger Dampſkibsbilletter til Norge . . . og alle andre Lønde. . .
Penge tilaands til 5% pCt. Rente.
708 East Gorham St. Phone 397.
Madison, Wis.

Rentschler's Green House
Telefon 179.
Alle Slags Blomſter ordnede til Feſter : : Begravelser : :
Cor. Williamson and Baldwin Streets, MADISON, WIS.

JOHN OLLIS,
Notar Advokat.
Praktiserer i alle Courts, ſpectelt i Arve- og Eſtaterſager. Korreſpondenſe kan ſendes paa Noſt eller Engeliſt. For Kriſtligt Svar paa Spørgsmaal forlanges \$1.00.
Adreſſe: JOHN OLLIS, Attorney, Marston Block. - - MADISON, WIS.

WM. HAAK, JR.
—handlende med—
Bumper og Bindemøller.
Steam Fitting, Well Drilling.
119 S. Webster St. Madison, Wis.

DR. M. IVERSEN,
STOUGHTON, WIS.
Udegamineret ved Kriſtiania Univerſitet Norge. Studeret et Aar ved Univerſitet Kjøbenhavn.
Specialitet: Uhelbredede og Operationer tilføjer ſamt Ven- og Drenſygdomme.
Brev paa Engeliſt, Tyſt eller Noſt beſvares ſtraax.

HOLLISTER'S PHARMACY,
First National Bank B'k., Madison, Wis
Vi har de bedste udvalgte ſamt ſtørſte Varietet af Mediciner og alt tilhørende Farmacien i hele Staten. Vi har to uderamirerede Farmaceuter til at fylde dine Recepter. Vi har i over 25 Aar brevet Forretning her i Byen. Beſøg os, ſkriv eller telegrafer til os, derſom du vil have os til at gjøre noget for dig i Apotheker-Branchen. Varer og Priser garanterede. Vi ſender Mediciner med Post og Erreere, hver Dag.

Amerika.

"Normannen" 17de Aargang.
 "Norden" 29de Aargang.
 "Red River Tidende" 8de Aargang.
 "Norge" 5te Aargang.

Rasmus B. Anderson,
 Redaktør.

Abonnementsvilkår:

Et Aar i Forbud.....	\$1.00
(Ellers 25 Cts. extra.)	
Sex Maanedes.....	0.50
Et Aar til Norge.....	2.00
Sex Maanedes.....	1.00

Entered at Madison Post Office as second class matter.

Spanien har ikke flere Sagastær at miste.

Den russiske Czar træder i sin Bedstefaders Fodspor.

Vi frygter for, at der er lidet vor Legislatur vil udrette, og meget den ikke vil udrette.

Armour har Monopol paa Rjødets og har sine Dine rettede paa Smør. t. What next?

Jaar man greiet Venezuela-Sagen uden Haag Boldspillet, da betyder dette en uhyre Tidssparelse.

Rjødruften har skudt forbi sit Maal, og dens udfødte Pile har tildels prellet tilbage paa den selv.

Staalrustens Nettofortjeneste i det forløbne Aar var \$132,000,000. Det synes at være en lønnende Forretning!

I Syden vil man hverken have sorte Postmesterinder eller sorte Postbud. I Slaveriets Dage havde man ikke flige Fordomme.

Med tomme Ord og smukke Talemaader vil Chamberlain neppe være istand til at berolige Boernes gjærende Had mod sine engelske Undertrykkere.

Vil ikke Past. J. D. Hougou være saa venlig at oplyse os om, hvorfor der kræves saa meget Mod og Mandsmød til at gaa paa Akkord med Fritænkeriet? Vi troede der krævedes mindre Mandsmød til at gaa med Strømmen, det vil sige, med Majoriteten end at gaa mod Strømmen og være i Minoriteten. Men kanste vi har taget fejl. Vil ikke Past. Hougou give os nogle Bink i Sagen?

Finder man, at "Amerika" er for varm, kan man jo lægge Bladet paa Is en Times Tid. Har man ikke Is, kan man med lidt Døvelse holde Avisen med Ildtangen.

Og saa kom endelig Maskinen! I dag faar vore Læsere altsaa "Amerika" baade sammenklippet og upakaret. Det næste Skridt bliver at udvide Bladet til 32 Sider og erpebere det to Gange om Ugen.

Som Supplement til "Amerika" i denne Uge vil man finde "Afholdsbymen Norway i Virginia" af C. M. Bergh. Vi har læst den med megen Interesse og kan anbefale den paa det bedste.

Det er længe nu siden Murerne kastede sine længselsfulde Blikke over Middelhavet til Spanien. Svag som Spanien er, er Forholdet dog nu omvendt og det er nu Spanien, som længes efter at faa den modsatte Side i sin Besiddelse.

Profesfor Giron, som blev forloibt i den fæstede Prinsesse Louise, vilde intet fortælle om sine Bedrifter. Han var altsaa besiddet. Havde han været paa denne Side af Atlanterten, vilde han enten skrevet en Bog eller holdt en Række Forelæsninger derom.

Ønsker nogen at købe sig en Farm i et uomærket nordt Settlement i Wisconsin, vil vi henvise ham til B. N. Southerss Avertisement paa Side 16 i "Amerika" for idag. Vi kjenner Gieren og kan paa det bedste anbefale ham. Landet er lige ved byen Mauston i Wisconsin.

Past. J. D. Hougou figer i sit Foredrag om vor Fædreearv, at det ikke er saa ringe en Ting, at vore Skjønlitteratursforfattere (Björnson, Garborg, Rielland osv.) kan hugge saaledes løs paa de store Folkesnyder, og saa tilspier han:

"Botemidlet faar de kristne bringe, om de eier Kraft dertil".

Dette kalder vi Forhaanelse af Kirken. En Prest ved altsaa ikke vist om de kristne eier en saadan Kraft eller ikke!

Vi havde ventet, at han havde sagt: "Botemidlet vil de kristne bringe, thi de, og de alene, har i Guds Ord Kraften dertil".

Den nordste Synodes Kirkeraad bestyrelse Prof. Dr. F. A. Schmidt for Uredelighed. For denne Bestyrelse forlangte Prof. Schmidt Beviser. "Amerika" fandt Bestyrelsen at være meget graverende og opfordrede Kirkeraadet til at give os Beviser.

Som Svar paa Prof. Schmidts Forlangende har Kirkeraadet for Synoden nu udgivet en Brochure paa ca. 40 Sider.

Som man vil se af Avertisementet paa Side 5 i "Amerika" sendes denne Brochure frit til alle, som sender sin Adresse til Luth. Pub. House, Decorah, Iowa.

Da Brochuren paa denne Maade er tilgængelig for enhver, som ønsker at læse den og naturligvis vil faa en uhyre Udbredelse, skal vi ialfald ikke for Dieblikket nærmere omtale dens Indhold. Vi vil først se, hvad Prof. Schmidt har at sige om Beviserne, Man skal høre begge Sider, før der affiges Dom.

"Amerika" tilstaar i sit sidste Nummer, at Bladet gjorde os Uret da det bestyrelse "Minneapolis Tidende" for at have rost sig af sin store Indfyldelse. Men Selvros vil "Amerika" ikke frifinde os for, idet der henvises til et Avertisement, i hvilket "Minneapolis Tidende" kaldes det "bedste nordste Ugeblad i Amerika". Lænk det! "Amerika" citerer feilagtig; men vi faar indrømme, at dette Blads Forretningsbestyrer har averteret Bladet som "det bedste og billigste" nordt danske Ugeblad. Kanhænd: han virkelig synes, at Betegnelsen er korrekt; andre kan muligens synes, at han deri tager fejl; men det er ialfald ikke Selvros*). "Amerika" kjenner godt til, at Redaktion og Forretningsstyrelse ved et Blad som dette som Regel er fuldstændig uafhængige af hinanden, og naar "Amerika" maa gaa udenfor den journalistiske Del af Bladet for at paavise en Feil, som vi har fralagt os, ligger deri en Indrømmelse, som er fuldkommen tilfredsstillende for os. — "Minneapolis Tidende".

"Minneapolis Tidende" har det hændig. Naar Bladet skal roses som "det bedste nordt Ugeblad i Amerika", da gjør Gieren og Udgiveren dette. Skal Bladet indtage smudsige Avertisementer, da er det Gieren og Udgiveren som staar til Ansvar. Men Redaktionen ser hverken Selvrosen eller Avertisementerne. Var det ligt sig? Desværre har ikke "Amerika" det saa hændig! Her er Gier og Redaktør samme Person.

*) Hvis det at kalde sin Avis det "bedste og billigste" nordt-danske Ugeblad i Amerika" ikke er Selvros, hvad i al Verden er da Selvros?—Red.

Foreningsagen.

Naar man, ligesom i de allerfleste af de Artikler som skrives om Foreningsagen i "Amerika" 3 Spalter, holder sig til Sagen og ikke viser nogen Bitterhed, da er vi komne langt paa Veien til at faa fjernet nogle af de uhyggeligste "Udværter" af Kirkefiriden. Og kan disse fjernes, vil det ifandhed begynde at lysne.

Om man til at begynde med bare kan komme saa langt, at man ikke tillægger hverandre Lærdomme, som man affyr samt lægger for Dagen i Diskussionen angaaende Læren, at man ikke mistænker hverandre for, at nogen af Parterne mod bedre Vidende vil holde fast paa Bildfareller, vilde det være et stort Fremst idt. Vi vil alle have Sandheden, og det den hele Sandhed, men vi forstaar desværre kun stykkevis og derfor bliver ogsaa vor Udredning, Udlæggelse og Forklaring kun stykkevis.

Med Fordragelighed og Fjernelse af al Bitterhed vil det ifandhed snart begynde at lysne blandt de nordt Lutheranere i Amerika.

FINLAND: RUSSIA'S CASE.

A Russian, who does not sign his name, attempts to make his French readers understand the Russian point of view about Finland, AND IT MUST BE ADMITTED THAT HE MAKES OUT A VERY GOOD CASE. He points out that when Finland belonged to Sweden, Finish patriots were quite as opposed to Swedish laws and Swedish authority as they are now to Russian, and yet now these very same people set up Swedish manners, Swedish customs, and even Swedish law, in opposition to those of their new masters; and this although in the Middle Ages, and later, Finland was far more Russian than any thing else. The writer attempts to prove that the situation in Finland is much what would be that in Alsace-Lorraine were the conquered provinces to become once more French and then cling with redoubled energy to German customs, to the German language, AND EVEN TO THE GERMAN FORM OF RELIGION!—REVIEW OF REVIEWS.

That the REVIEW OF REVIEWS should say that this anonymous Russian "makes out a very good case" is simply preposterous and is an other indication, that the Anglo Saxon Americans are drifting from their old moorings, a fact that appeared most glaringly in connection with the lamentable Boer war. It is the philosophy of the cat and the mouse. The cat says to the mouse: "Is it not better to be a cat than a mouse? Now let me eat you, then you, too, will be a cat." But Boers and Finlanders do not take to this cat philosophy. They prefer independence.

Ikke flage!

Den værste Person, vi nogenfinde har truffet til at finde Feil med alt, negtede paa det bestemteste at han havde denne Uvane. Dette viser, hvor blinde vi er, naar det gjælder Feil og Mangler hos os selv, og hvor vanskeligt det er at erkjende vore Tilforkommelser. Ulykken er, at vi ikke staar paa Bagt. Tilhydeligheden til at laste og finde Feil skjæler sig ind paa os.

Hvad er det f. Ex. du og jeg finder Feil med i vore Hjem? Ofte kritiserer vi Maden paa Bordet. Det er ikke det Slags Mad vi liker. Saa er den enten for varm eller for kold, for fed eller for mager, for vaad eller for tør, for tyk eller for tynd, ja—et eller andet for meget til at tilfredsstille vor Smag. Husmoderen ved Enden af Bordet sukker. Hun ved ikke sin armeste Raad. Det er et taaløst Arbejde at lave Mad for en kræsen, gnaalende Mand og kræse, gnaalende Børn. Pigen i Rjøkkenet, som er uafhængig og kan gaa sin Vej, naar hun vil, opfiger sin Tjeneste. Glæden ved Maaltidet er forspildt bare fordi man ikke kunde lade være at finde Feil.

Der som disse, for hvem intet er godt nok, kunde sendes til Finland, eller med andre Ord, kunde erfare, om ikke for mere end epar Uger, hvad det er at sulte, hvad det vil sige at lide Hungerpind, saa tror vi nok de vilde kureres for den samme Uvane at finde Feil med alt.

Mange unge Damer er rent ulykkelige, fordi de ikke har al den Stas, de ønske sig. De er ikke tilfreds med, at deres Klæder er hele, nette og i alle Henseender komfortable. Nei, de maa være af allerfineste Sort, ellers er der bare sure Miner. Mange, som er velstaaende, er høist ulykkelige, fordi de ikke er ligesaa rige som sine Naboer. Ogsaa disse burde sendes til Finland for at kureres.

En Kirke i Danmark for Døvsstumme.

(Efter "Rev. Obl." i Kbh.)

"Har du hørt det sidste nyt: nu vil ogsaa de døvsstumme have en Kirke! Presten staar vel med et Hørørør til hver af dem og raaber dem i Ørerne". Denne Sætning er virkelig bleven udtalt. En af mine bekendte hørte den rent tilfældig en Dag og har fortalt mig den. Men naar der findes Folk, som har et

saa forvirret Begreb om en Gudstjeneste for døvsstumme, turde det vel ikke være af Veien, at der blev sagt et Par Ord om den Sag.

Desuden er der vel ogsaa dem, som, skjønt de ser mere fornuftigt paa Sagen, dog tænker, at det er lidt fordringsfuldt af en saa lille Menighed som de døvsstummene at ville have deres egen Kirke, og at der var andre, som trænger mere og burde gaa først. Ogsaa dem, der tænker saaledes, vil jeg gjerne vise, at enten der nu er andre, som trænger mere eller ei, vi trænger i alt Fald og trænger haardt til at faa vort eget Gudshus at samles i, — den Sag er sikker.

Først et Par Ord om selve det, at være døvsstum. En døvsstum er et Menneske, som mangler Hørelse. Iøvrigt er han normal. Naturligvis findes der aandsvage døvsstumme, ligesom der findes aandsvage hørende, men det er Undtagelser. Reglen er, at den døvsstumme er i Besiddelse af sine fulde Aandskræfter, og en døvsstum kan være lige saa velbegavet som nogen hørende.

Når den døvsstumme er altid bagud i Udvikling. Hans Døvhed sætter ham aandeligt tilbage, fordi den hindrer hans Tilsegnelse af Sproget. Vi normale faar gennem Øret Sproget meddelt allerede som smaa Børn. Et tre-aars Barn kjender jo hele det daglige Omgangssprog og kan udtrykke sig deri. Det døvsstumme Barn faar derimod først Sproget meddelt, naar det i 7-8 Aars Alderen kommer paa Institutet. Før den Tid kjender det ikke Benaævnen paa en eneste Ting. Endvidere maa Meddelelse ske kunstig, gennem direkte Undervisning og gaar derfor yderst langsomt. Resultatet bliver derfor, at kun enkelte særlig begavede døvsstumme driver det til endeløst nogenlunde fuldkomment Kjendskab til og Herredømme over Sproget, og af Sproget afhænger jo igjen hele voraandelige Udvikling. Derfor bliver den døvsstumme altid bagud.

Alle døvsstumme er altsaa—ligesom hørende—bedre eller ringere begavede Mennesker, men—til Forskjel fra hørende—kun i Besiddelse af et ringere Kjendskab til Sproget og som Følge deraf mindre aandeligt udviklede.

Men Guds Rige er jo ogsaa—eller netop for de ensfoldige. Derfor ser vi ogsaa, at Jesus selv antog sig de døvsstumme. Kunde siger endog, at Jesus havde særlig Kjærlighed til dem. Dette tør dog vel kun siges, for saa vidt som Jesu Kjærlighed altid særlig søger de elendige. Men sikkert er det, at Guds Rige har Plads for de døvsstumme, og at de har Evne til at modtage Evangeliet.

Betingelsen er kun, at Evangeliet kan meddeles dem. Troen kommer jo af, at man hører. Denne Betingelse er imidlertid nu tilstede, her i Landet da, hvor alle døvsstumme har modtaget Undervisning. Men ganske vist, Meddelelsen maa ske paa særegen Maade.

Der maa tages Hensyn til det rent tekniske. Vi har her i Landet to Undervisnings Metoder: Talemetoden hvor den døvsstumme lærer at udtrykke sig i lydlig Tale og at se paa andres Læber, hvad de siger, og Haandarbejdsmetoden, hvor den døvsstumme lærer at stavere Ordene med forskjellige Haandstilleringer for hvert Bogstav. Ved Evangeliets Forkyndelse maa der altsaa til de talende døvsstumme tales med saa tydelige Mundbevægelser, at de kan se, hvad der siges, og til de Haandarbejds oplærte maa der naturligvis prædikes med Tegnsprog.

Dernæst maa der tages Hensyn til de døvsstummens Sprogkundskab og aandelige Udvikling. Der maa ubelukkende bruges Ord og Sprogformer, de kjender, og Indholdet maa være ensfoldigt og let forstaaeligt. For at disse Hensyn kan ske fuldstændt, er det jo ogsaa, at de døvsstumme her i Byen er bleven udfæstet til en særlig Menighed med deres egen Prest og deres egen Gudstjeneste.

Hvorledes ser da saadan en Døvsstumme-Gudstjeneste ud? Vi maa jo have to Slags efter de to Metoder, en Talegudstjeneste, hvor alt foregaar mundtlig og en Tegngudstjeneste, hvor omtrænt alt sker ved Tegnsprog. Ved begge følger dog samme Liturgi. Denne Liturgi, som vi foreløbig har faaet Tidstabel til at anvende et Par paa Prøve, afviger selvfølgelig en Del fra den sædvanlige. I sine Hovedtræk ser den saaledes ud.

Vi begynder med Indgangsbeden. Dernæst besjender Presten fra Nordstrosen Troen, hvilken Menigheden paahæfter, eller rettere paaser staaende. Saa følger en Salme. Orglet spiller, Presten synger, og Menigheden læser den. Ved Talegudstjenesten er der dog mange af Menigheden, som "synger" med, det vil sige udtaler Ordene, uden Melodi, idet de følger med ved at se paa Prestens Mund. Efter Salmen følger Prædikenen, saa atter en Salme, derefter Betsignelsen fra Alteret og endelig Slutningsbeden. Baade denne og Indgangsbeden fremføres af en af Menigheden.

Naar det nu betænkes, at begge disse Gudstjenester er sgnlige Gudstjenester, hvor alle de smaa Mundbevægelser, alle de smaa Haandbevægelser skal ses, vil man strax have en af Grundene til, at vi maa ønske vor egen Kirke. Vi maa jo have et ganske særligt godt Øjs. Og det har vi ikke nn. Gudstjenesterne afholdes nemlig for Tiden i Bethlehems Kirken. Vi er glade ved at være der, fordi denne Kirke ligger godt centralt for de døvsstumme, men trods al udvist Velvillie fra Kirkebestyrelsens Side i Retning af Belysning er og bliver denne daarlig. Alt er sagt med, at vi selv i Juni Maaned maa have Gassen tændt. Og hvor vi saa kom, vilde der sikkert være noget i Veien i denne Henseende, enten nu Øsset var for svagt eller kom fra gal Side, eller Buggrunden var uheldig.

Det var en Grund, og der er flere. Tiden for Gudstjenesten er ogsaa uheldig. Vi kan jo kun faa Kirken mellem de almindelige Gudstjenester; altsaa fra Kl. 3 til 5, paa hvilken Tid det er alleruvanskeligst at samle Menigheden. Og saa skal vi tilmed holde begge vore Gudstjenester i de to Timer. Dette medfører ogsaa, at vi kun to Gange aarlig kan holde Altergang, hvilket ogsaa er uheldigt. Og endelig er der dette—det værste af det hele—at vi altid maa leve paa det næste og ikke ved, hvad Dag vi kan staa husvilde. Kirkerne i Rjøbenhavn er jo om Søndagen saa stærkt optagne, at det er et stort Held at vi overhovedet har et Sted at være.

Derfor tror jeg med Sandhed at kunne sige, at vi trænger til at faa vor egen Kirke, bygget efter vort Behov, og som ubelukkende tilhører os, saa at vi ikke behøver at gaa Ziggergang, saa snart der er det mindste udenfor det sædvanlige. Det Rjøbenhavnske Kirkefond skal have Tak, fordi det vil leie os Bethlehemskirken, men ingen maa dog forlange, at vi skal staa os til Ro og være tilfreds med de nuværende Forhold.

Vi er ganske vist en liden Menighed—ca. 350 Medlemmer, som dog alle er vogne—men de er ogsaa en særegen Menighed, vanskelige stillet end omtrænt alle andre. Og at Menigheden selv søger Trang til en Kirke, har den vel bedt vist ved, at langt den største Del af det fornødne Beløb til Rødes af de 3 Døvsstummeforeninger,—i den ene af disse er i alt Fald de døvsstummens egen Stemme den afgjørende.

Efter alt dette tror jeg derfor ogsaa trøgt at kunne bede om den levende Menigheds Forbøn for, at vi snart maa faa vort eget Guds Hus at samles i.

Johs. Sørensen,
Prest for de døvsstummens Menighed.

Hertil skal føjes at Missouri Synoden har en Skole for Døvsstumme i Michigan. I Winneapolis har den en Menighed, med Pastor Salvener til Prest. Af denne Menighed er vor Ven P. J. Linde Medlem. Hr. Linde aflagde os forleden et Besøg, og vi kom til at tale om Vigtigheden af de Døvsstummens Undervisning. Han sagde at alle Døvsstumme kan blive lykkelige, hvis de faar ordenlig Undervisning. De maa lære Tegnene, og saa faar de Venner, som de kan tale med. Han raader især alle dem som er tungheorte at lære de Døvsstummens Tegnsprog. Dette kan deres Slægtninger og Venner snart tilegne sig og saaledes bliver Livet mindre trist for dem.

Foreningsfagen.

Kolloquium.

"Uter det fælle
Døler sig sammens
Engang i Tiden
Dorde det ell"

Rettelse.

Mod Slutningen af min Artikel i "Amerika" No. 21 staar: "Man gjør Prof. Bugge" osv.—skal være "Man gjør ikke Prof. Bugge — til Missjourier".

H. Engh.

60.

Menneskets "Forhold".

III.

Vi tør da vel nu forudsætte, at vi paa den ene Side er enige i Læren om Frelsens Væsen og Grund og Evangeliets Indhold, og paa den anden Side ogsaa i den Lære, at alle Mennesker af Naturen er i den samme aandelige Død og fortabte Tilstand, og at ingen "af sig selv" kan gjøre nogen aandelig god eller Gud velbehagelig Gjerning, og at derfor ikke noget Menneskes "eget" Forhold kan være "godt" eller komme i Betragtning som fortjenstligt eller noget, som Mennesket kan beraabe sig paa lige over for Gud, men meget mere maa betragtes som Synd—det være sig som Lovovertrædelse eller Lovgjerning under Loven eller Modstand og Wantro lige over for Evangeliet og Naaden. Dermed maa vi da ogsaa være enige i, at alt det gode, som virkes hos Mennesket, eller det gode, som Mennesket gjør, ethvert "godt Forhold", som Synderkjendelse, Anger, Trang til Frelse, Bøn, Tro paa Kristus, osv. er altsammen et Værk af Gud selv alene ved hans egne Naadens og Frelsens Midler. Den, som da frelles, frelles helt af Naade og ved et Naadens Under saa stort, at den frelste Synder aldrig kan begribe det ei heller vil forsøge paa at begribe det, men vil kun bøje sig i ydmyg Tak og Pris, fordi Barmhertighed er ham vedsfaren.

Men er vi nu ogsaa enige i alt dette, bør vi ogsaa søge saavidt muligt at holde Striden borte fra dette Omraade og ikke holde paa med at tillægge hinanden Lærdomme, som strider herimod. Vi ser da ogsaa, at der kan tales om Menneskets Forhold i forskellige Henseender, og vi er da sikkerlig ogsaa enige med Hensyn til, hvorvidt dette kommer eller ikke kommer i Betragtning i flere af disse Henseender. Saaledes er vi

da vistnok enige i, at Menneskets Forhold kommer ikke i Betragtning som en Fortjeneste eller Ret, Mennesket kan beraabe sig paa, og vi er vel ogsaa enige om, at Menneskets Forhold under Loven, enten det er Farisæerens eller Tolderens, kommer ikke i Betragtning, naar en arm, fortabt og fordømt Synder i sin Nød flyr borte fra Loven og tar sin Tilflugt alene til Guds Naade i Kristi Fortjeneste. undtagen man skulde ville kalde denne Synderens "Tilflugt" eller Tro paa Kristus, som noget en "gjør", en Lovens "Gjerning", men det er en saa ny og søgt og forvirrende Talemaade, at den neppe vil vinde større Hævd blandt norske Lutheranere. Vi bør derfor ogsaa se at skjelne mellem det Menneskets Forhold, hvorom vi er enige, og det Menneskets Forhold, hvorom der har været Strid, saa ikke den ene skal tale om det i en Bethdning, den anden i en anden Bethdning.

Det Menneskets Forhold, som der har været Strid om, er det Forhold, hvori Mennesket har at stille sig til Naadens og Frelsens Midler og specielt til den gennem Evangeliet tilbudte Naade, eller med andre Ord, hvad Mennesket har at gjøre for at saa Del i Frelsen i Kristus, og her nyter det derfor lidet at komme med det Spørgsmaal: "Har ikke Kristus gjort alt?"—Hvad Kristus har gjort, det vil da sige, Kristi Gjerning udenfor Mennesket, hans Opbyldelse af alle Lovens Krav til Mennesket, og hans Lidelse og Død for al Verdens Synd og Forhvervelse af Frelse for alle, det er vi, som før paapegt, enige om, og denne Gjerning er sket en Gang for alle og det uden Hensyn til Menneskets Forhold. Men her er kun Spørgsmaal om, hvorledes Kristi Gjerning i Mennesket—eller den Helligaands Gjerning—skal saa sig med et Menneske. Sker den ligesom Kristi Forsonergjerning uden Hensyn til Menneskets Forhold? Herpaa er det, at vi svarer, Nei. Den Helligaands Gjerning eller Menneskets Delagtiggjørelse i Frelse er "afhængig af", "beror paa", "kommer an paa" i hvilket Forhold Mennesket stiller sig til Frelsens Midler eller til Naaden eller Kristus.—Hvad Mennesket her har at gjøre for at saa Del i Frelsen, er altsaa ikke en Lovens Gjerning, men det er at efterkomme Evangeliets Anvisninger og Indbydelse og at modtage dets Tilbud om Frelse, og her har vi at mærke os den væsentlige Forskiel mellem Lov og Evangelium, at Loven gir ingen Kraft til at gjøre, hvad den kræver, medens Evangeliet selv gir Mennesket Kraften til at følge dets Anvisninger og Indbydelse og at tage imod

dette Tilbud, saa at det Menneske, som her ikke gjør, hvad det maa gjøre for at saa Del i Frelsen, er aldeles uden Undskyldning. Ja Guds Ord gaar jo saa vidt, at det endog erklærer Hedningen uden Undskyldning.

I denne Forbindelse har jeg ofte tænkt paa et Svar, som en høit agtet Lærer, der endnu indehar en ledende Stilling i Synoden, gav, da det engang under Religionsundersøgningen blev spurgt, hvorledes Hedningerne kunde være uden Undskyldning, naar det Lys, de havde faat, ikke var tilstrækkeligt til Salighed. Jeg skal tillade mig at gjengi Svaret efter Hufkommelsen og saaledes, som jeg opfattede det: "Benyttede Hedningen det Lys, han havde faat (nemlig det naturlige), paa en ret Maade, skulde nok Gud sørge for at han fik mere Lys".

Dette Svar indeholder en almindelig Sandhed—en Lov, som gjør sig gjældende under Guds Naadensholdning med Mennesket. Benytter Mennesket med Trofast og Flib det Lys, den Kraft eller den Naade, som det paa det Trin, det befinder sig, har faat, da vil nok Gud sørge for, at det skal saa mere og tilstrækkelig Lys og Naade til at naa det Maal, som det er Guds Vilje, at det skal naa. Men den, som ikke benytter det Lys eller den Naade, han har faat, faar intet mere, og endog det, han har faat, fratages ham. Her gjælder, hvad Jesus siger med Hensyn til Talenternes forskellige Brug: "Hver den, som har, ham skal gives, og han skal have Overflod; men den, som ikke har, ham skal endog det, han har fratages".

Vi kan da her visseelig gaa ud fra, at lige saa vist, som Gud har forbarmet sig over alle og alvorlig vil alles Frelse og derfor har tilveiebragt Frelse for alle i Kristus Jesus, lige saa vist har ogsaa Gud sørget for tilstrækkelige og virkekræftige og for alle Mennesker lige brugbare Frelsens og Naadens Midler, saa at alle Mennesker nu uden Undtagelse ogsaa virkelig kan bli frelste og evig salige,—ja hvem tør negte, naar Gud har forordnet Frelse og Frelsens Midler for alle Mennesker, at det da ogsaa var hans Bestemmelse, at alle Mennesker, skulde ved disse bli salige, og at Jesus, naar han gaar i Døden for alle ogsaa derved bereder Sted for alle i sin Faders Hus—i Himlen, og at den "evige Flib; som er beredt Djævelen og hans Engle", er ikke beredt for noget Menneske, saa at alt, hvad Gud i sin forbarrende Kjærlighed forordner og gjør, gaar ud paa dette ene—at saa hvert eneste Menneske frelst. For at naa dette Maal har han aabnet den

samme Udgang og den samme Anledning for alle til Frelse og har sat de samme Midler og Kræfter i Bevægelse for uden Personens Anseelse at naa alle Mennesker, som var i den samme Fortabelse, med den samme mægtige Frelsertjærlighed.

Naar Gud saaledes aabner sit Rigdoms Dyr paa Kjærlighed og Naade og Sandhed og sætter alle Frelsens Kræfter i Bevægelse for at saa alle Mennesker delagtiggjorte i den Frelse, han har beredt for alle, da—kan der vel spørges—da maa vel ogsaa alle Mennesker bli frelste? Thi hvem kan staa Gud imod, saa at ikke hans Vilje skal ske, og hans Hensigter ikke naas?—Naar Kristus, Guds Søn, har overvundet Synd, Død og Satan og alle Helvedes Magter, saa er der vistnok ikke mere nogen Magt, som kan hindre Gud fra at bringe Frelsen saaledes nær til hvert eneste Menneske, at det nu ogsaa kan bli frelst; men der er en Magt inden i Mennesket, som her maa tages med i Regningen, naar det gjælder om at bringe Frelsen ind i Mennesket og delagtiggjøre det i den, og denne Magt er Mennesket selv, dets egen onde Vilje, dets "eget Forhold", og var det ikke for dette, vilde nu sikkerlig alle Mennesker bli frelste. Men lige saa lidt som Gud vilde eller kunde benytte sin absolute Magt til at fratage Mennesket dets frie Villie for at hindre Syndefaldet (se Pont. For. Sp. 278), lige saa lidt gjør han dette for at saa Menneskene delagtiggjorte i Frelsen, men han sørger for, at den samme brugbare og tilstrækkelige Anledning aabnes og saaledes tilbydes og lægges tilrette for hvert enkelt Menneske paa det Trin, det maatte befinde sig, at det saa at sige nødes til et af to—enten at benytte Anledningen til sin Frelse—og det kan det isølge Anledningens eget Væsen, ellers er den ingen Anledning—eller ogsaa til sin Fortabelse at vise Anledningen fra sig.

Naar endog troende Guds Børn aldeles intet kan gjøre uden Jesus, ingen Dygtighed eier til endog at tænke noget godt, som af sig selv, men al deres Dygtighed er af Gud, som virker alt godt i dem, baade at ville og at udrette, hvor meget mere maa da ikke dette gjælde dem, som ikke er fødte paany, men er døde i Overtrædelse og Synder. Men hvor formærket end et Menneske er af Naturen, og hvor forvæntet end dets Villie er, har det ikke forhærdet sit Hjerte og saaledes stænk den Helligaand ude, saa har dog Gud Udgang ogsaa til saadanne Menneskers Hjerter og kan aflægge for dem sine Vidnesbyrd og paavirke dem. Men her er dog den store Forskiel, at medens Gud har

fæstet Bolig i de troendes Hjertelighed og helt behersker dem, saa de "drives af Guds Mand" i alt, hvad de gjør, saa er det kun visse Dieblikke, at Gud kan naa de uigjensjødtes Hjertelighed, naar de er komne under Guds Ords Paavirkning eller forskjellige Følelser eller Omstændigheder i Livet, medens Villien i sit Væsen endnu er ubrudt og i sin almindelige Retning vendt bort fra Gud, og udenfor disse Dieblikke, naar de kan gribes af Sandheden, er de igjen de gamle Syndetrælle, og gjensjødte kan de derfor ingenlunde siges at være, trods at de ikke ganske kan unddrage sig Guds Ords Magt og den Helligaands Vidnesbyrd, og heller ikke kjender vi til, at disse Mennesker kan være i en slikt Tilstand, som vore Modstandere har kaldt "Mellemtilstand", eller at de som "aandelig døde" kan gjøre en "Livets Gjerning" men hvad vi kjender til og vil her hævde, er, at Gud har Udgang til og mægtig kan virke ogsaa paa de uigjensjødtes Hjertelighed, og naar den Helligaand saa Lov at øve sine Virkninger paa et Menneskes Hjerte—enten det er gjensjødte eller uigjensjødte, saa er disse Virkninger altid gode—"Livets Gjerninger"—eller et "godt Forhold", om man vil kalde det saa. Vi kan ikke tænke os, at den Helligaand virker andet end det, som er godt og Gud velbehageligt, selv hos den uigjensjødte.

Hvad virker saa den Helligaand paa de uigjensjødte Menneskers Hjertelighed? Jo, den virker f. Ex., at et slikt Menneske i sin Sjæls inderste Dyb maa erkjende, at Guds Ord har ret, naar det forbyrder ham, Samvittigheden stadfæster Dommen, han erkjender sin Sjæls Tomhed og usigelige Nød og Smerte, en hemmelig Angst og Gru kan gribe ham, han er Fortvivlelsen nær, det skriger inde i ham, Gud og Nødraad trænger sig frem af hans lidende Sjæl,—han kan gjerne endog lig hin rige unge Mand, drives ved den Helligaands Lugt hen til Jesus—til Guds Ord—men med sit ubrudte verdslige og formørkede Sind synes han Kravene blir for store, og "jaar bedrøvet borti", og jo længere borti han gaar, eller jo længere han staar den Helligaands Raab imod, des dybere borer Braadden sig ind i hans Sjæl, indtil det enten blir ham "for haardt at stampes mod Braadden", og han som den fortabte Synder, der er fhyldig lige over for alle Gud, kommer og kaster sig ned for Frelseren og tigger om Naade og forat saa den er villig til at opgi alt,—eller det ogsaa lykkes ham at døve Samvittighedens Røst paa en eller anden Maade eller endog saaledes at

forhærde sit Hjerte, at Braadden ikke længere sødes.

Var nu et slikt Menneske født paany, medens det endnu stred imod og ikke helt kunde overgive sig til Kristus?

Var den rige unge Mand i Evangeliet født paany?

Kan et Menneske være født paany og ikke være sig bevidst at ha overtrædt et eneste Guds Bud og med Hjertet hænge mere ved sit Guds end ved Jusus?

Men trods dette er der dog—rimeligvis ved Jesu Prædiken—vakt alvorlig Betsymning og Trang til Frelse i hans Sjæl, saa han endog beslutter sig til at søge Raad hos Jesus selv, og det er ret gjort og i sig selv noget godt, og ved Nødet med Herren hores Braadden endnu dybere ind i Samvittigheden. Dog—atter seirer Verden over ham, og det er vanskeligt, siger Frelseren, for en rig, hvis Hjerte hænger ved Rigdommen og forlader sig paa den, at komme ind i Guds Rige. Men det, som er umuligt for Mennesker, er muligt for Gud.

Det hører vistnok til Sjældenhederne, at et ældre Menneske, som er fuldstændig død i Synd, ligesom ved et Ryt eller ved den Helligaands første Paavirkning, oversføres fra Mørket til Lyset og fra Satans Magt til Gud. Regelen blir tværtimod den, at denne gennemgripende Sjælsforandring, den nye Fødsel, først kan finde Sted efter mer eller mindre Kamp mellem Manden og Rjødte eller et forsat Arbejde ved Guds Mand, hvorved Menneskets Modstand lidt efter lidt opgives, og Villien bøies, indtil Mennesket Trin for Trin føres til det Punkt, at det helt besejres og blir stille for Herren eller "forholder sig helt passivt" og da er det jo gjensjødte.

Det siger sig da selv, at naar Mennesket saaledes føres tilbage til Gud, er det helt igjennem et Vært af Gud fra først til sidst, saa det ikke er Mennesket, som gjør dette eller medvirker dertil ved egen Kraft eller af selv. Af sig selv kan det kun modstaa. Men naar den Helligaand sætter Mennesket i Bevægelse og fører det Trin for Trin tilbage til Gud, saa forholder det sig heller ikke dermed, som naar et Menneske sætter en død Gjenstand f. Ex. en Kugle i Bevægelse. Denne kan vi efter eget Godthjerte bevæge akkurat som vi vil. Den er uden videre behersket allene af vor Villie. Men Mennesket er af Naturen behersket af en ganske anden Magt end Gud, og Gud kan ikke uden videre føre det did han vil. Mennesket har, paa hvilket som helst Trin det befinder sig, Frihed til at sætte sin egen onde Villie imod Guds

Villie, og da maa Gud ofte opgi sin Gjerning med et saadant Menneske—som f. Ex. Jesus ligeoverfor Jerusalems Børn, som han indtil Læreren havde søgt at samle, men kunde ikke, fordi de ikke vilde. Gud kan altsaa ikke frelse et Menneske eller endog føre det et eneste Trin frem paa Frelsens Vej mod dets egen Villie. Skal Mennesket frelses eller gjøre et eneste Trin paa Frelsens Vej, maa det selv ville det eller selv fatte Beslutning om, hvad det vil. Men paa den anden Side kan jo ikke det naturlige, kjødelige Menneske sanse eller ville noget godt og altsaa heller ikke sin egen Frelse, saa det er jo Gud alene, som maa virke hos det, haade at ville og at udrette, men han har jo Vete og Midler til at naa ogsaa de uigjensjødtes Hjertelighed og at paavirke haade deres Erkjendelse og Villie, saa de under den Helligaands Arbejde og dermed under Erkjendelsen og Trykket af sin Nød, som de naturligvis gjerne vil bli kvit, drives visse Dieblikke til at ville og at foreta Skridt i Retning mod Gud og virkelig at gjøre det, som er godt. Men dette sker naturligvis kun i saadanne Dieblikke, eller forsaa vidt, som disse Mennesker er behersket af Guds Mand. Saa snart de igjen unddrager sig hans Paavirkning, som de ogsaa naar som helst kan gjøre, gaar det strax igjen i modsat Retning med dem. Men under den Helligaands Arbejde paa Hjertet gennem Ordet ophjæses Erkjendelsen, og Villien bøies og drages, saa der hermed gives disse Mennesker en Anledning til haade at ville og udrette det, som maa til for at den Helligaand kan føre dem videre frem, og saaledes videre—Trin for Trin—indtil de mer og mer blir et med Gud, og Menneskets Villie falder sammen med Guds Villie. Saaledes blir det da under Guds Mandes Ledelse altid Mennesket selv, som vil og vælger og fatter Beslutninger om, hvad det vil gjøre, og derfor gaar ogsaa al Guds Ords Forhøndelse ud paa at paavirke Menneskets Villie for at saa det til at fatte Beslutning om at træde ind paa Livets Vej eller "vælge Livet" (5 Moseb. 30, 19), idet det foreholder det haade "Livets og Dødens Vej". "Af sig selv" vælger Mennesket Døden, men naar det er kommen under Guds Mandes Paavirkning ved Ordet, kan det ogsaa vælge Livet.

Derfor har da Kristus forordnet, at hans Evangelium skal prædikes for alle og prædikes saaledes, at hver eneste en, som hører det, om muligt skulde saa en Erkjendelse af, at ligesaa vist som en Del kan frelses og virkelig blir frelst, lige saa vist kan nu ogsaa han—ja alle frelses, og ingen nødes til at fortabes

ligesaa lidt som nogen nødes til at frelses. Det er om at gjøre ved Forhøndelsen af Evangeliet at bringe Synderen til at erkjende, at nu kan han frelses, blot han vil bli frelst, at det nu bare beror paa, hvad han vil, eller hvorledes han stiller sig eller forholder sig til den tilbudne Frelse, at Evangeliet saa at sige ved sin Paatrængenhed ligesom nøder Synderen til at handle og gribe Frelsen, som tilbødes ham, og det vilde visstnok ikke være "Synergisme" eller "Nationalisme" eller "hedenst Lære", eller, hvad det nu er, som vore Modstandere har kaldt dette, men ret bibelsk og derfor ogsaa lutherisk Lære, om det nu indtrængende henstilles til Synderen at vælge, hvad han vil, og at han nu selv ved sit Valg saar afgjøre, hvad hans evige Skjæbne skal bli: "Synden bor kun to Steder: enten er den hos dig og ligger dig paa Halsen, da er du fortabt,—eller den ligger paa Kristus, da er du fri og blir salig, vælg nu hvad du vil", siger Luther (se Laach's Husandagtsbog Mandag efter Fastelavenssøndag).

H. Engh.

(Skuldes i næste No.)

61.

Svar til Pastor Gaustad.

Pastor Gaustad foretrækker, ser jeg, at skrive i et andet Blad ("Amerika"), om Foreningsagen, medens jeg synes, vort Samsunds Blad, "Lutheraneren", er et mer passende Sted at udtale sig derom, ialfald fra den Forenede Kirkes Side; men derom behøver vi ikke at disputere.

Dr. Pastoren tror at have opdaget, at Dr. Schmidt og jeg er uenige i den paagaende Lærestid, og han synes at ønske at vide, om jeg har forandret Standpunkt i saa Henseende siden Splittelsen.

Hvad Dr. Schmidt lærer nu om det oprindelige Stridsspørgsmaal, behøver ikke at være afgjørende for mig, da jeg helst holder mig til en ældre og mer almindelig anerkjendt Autoritet paa dette Punkt, nemlig Dr. Erik Pontoppidan i hans "Sandhed til Gudfrugtighed".

Hvis Pastor Gaustad læser "Lutheraneren", saa ved han, eller kunde vide, hvad jeg tidligere har skrevet om Sagen, og kan han opdage nogen væsentlig Forandring eller Tilbagegang fra min Side i angjældende Sag, saa har han min fulde Tillædelse til at paavise det.

Hvad jeg blandt andet har paastaet og fremdeles fastholder er, at en velvillig og fordomsfril Tilhører

nepe vil kunne opdage nogen Forskjel i den offentlige Forholdelse af Ordet—nemlig i Synoden og Den Forenede Kirke—og herom antager jeg, Dr. Schmidt og jeg ikke er uenige, thi jeg ikke ved det saa sikkert. Der maa være noget ubesvaret eller bagvendt den offentlige Forholdelse, som der disputeres om, og hvorom de lærde ikke kan eller ønsker at blive enige, ialfald ikke før den personlige Vilje er overvunden.

Det oprindelige Stridspunkt i den paagaende Strid, saavidt jeg ved, var Udvælgelsen, og som gav det første Stød til Splittelsen, thi det første var en anden Ting, som bidrog væsentlig til, at saa mange, baade Præster og Lægsfolk, gik med. Hvorvidt det sidste var af en saa alvorlig Betsaffenhed, at den berettigede til Udtærelse af Synoden, skal jeg her ikke indlade mig paa at besvare.

I "Ev. Luth. Kirkeidende" No. 4 for dette Aar er gjengivet, hvad Dr. Walther erklærer for at være Stridspunkterne mellem Missourisyndoden og antagelig dermed den norske Synode, og dens eller deres Modstandere.

Stillet bestaar af tre Spørgsmaal, eller kanstæ rettere tre dobbelte Spørgsmaal.

Det første nemlig det, hvorom Striden egentlig begyndte—og dette kan være nok for Niemedet her—lyder saaledes:

"Hjlder den af Gud forudsæede Tro af Naadevalget, eller flyder Naadevalget af den forudsæede Tro?"

Jeg kan hverken af nævnte Nummer af "Kirkeidende" eller af et tidligere Nummer af Bladet, som det henvises til, se, hvorledes Bladet og dermed antagelig Synoden, staar til Spørgsmaalet. Det vilde interessere mig og kanstæ mange andre Lægsfolk at se, om det ikke altså mange D d.

Svarer da "Kirkeidende" og dermed Synoden Ja til den første Del af Spørgsmaalet, og da selvfølgelig Nei til den sidste Del, saa ved man, hvor den staar. Dr. Schmidt vilde sandsynligvis svare med Pontoppidan, at Gud har bestillet alle dem til det evige Liv, som han af Evidens har set at ville antage den tilbudne Naade, tro paa Kristus og i denne Tro blive bestandige indtil Enden, eller med andre Ord: Kirken, Ophæret, osv., til Udvælgelsen er Guds forbarrende Kjærlighed og Kristi Fortjeneste alene. Forresten saa tror jeg, at der er noget forborgent ved Spørgsmaalet, Uanskeligheder, som intet Mennekte tilfulde kan forklare, hverken for sig selv eller andre.

Det forekommer mig at Synodens Folk gjør et aldeles uberettiget Brug af en godt bekjendt Udtryk: "et vist Forhold" eller "et godt Forhold", en Udtalelse, som kanstæ har været og muligens endnu bruges af Dr. Schmidt ved påseende Anledning; men at bestynde Dr. Schmidt og Den Forenede Kirke for at lære, at et vist eller et godt Forhold er fortjenstligt i Guds Dine, tror jeg, er uden al Grund. Af mer end en Præst i Synoden har jeg hørt fra Prædikestolen Udtalelser derhen, at det kommer an paa, hvorledes man stiller sig til Kalbet. En anden Synodepræst siger, at man hos dem snart bruger det ene, snart det andet Udtryk. Hvad Forskjel er der paa, enten man siger, det kommer an paa et vist Forhold til en Ting eller det siges, det kommer an paa, hvorledes man forholder sig til den samme Ting?

Det forekommer mig, at Pastoren har saadet det Indtryk, at jeg ønsker Forening uden videre Hensyn til paa hvilket som helst Grundlag, og hvis saa, da tager han storlig Feil.

Jmidlertid er jeg kanstæ ikke fuldt saa forhaabningsfuld, hvad Foreningsagen angaar, som andre kan være. Skal man vente paa en ret Forening mellem Synoden og Den Forenede Kirke, til den fremkommer væsentlig gennem Ordveglinger i Bladene eller ved offentlige Forhandlinger, saa er den endnu lang vorte. Mer private Forhandlinger, tror jeg, vilde være at foretrække. Jeg har lidt Erfaring i den Sag, nemlig om offentlige Forhandlinger i lignende Tilælde.

Det Svaret, som Pastoren refererer til, var ikke min Indledning til min Stykke. Det staar nemlig som Overkrift for Kolofoniumspalterne, saaledes af Redaktøren.

Halle Steensland
i "Lutheraneren"

Madison, Wis., 3dje Mars 1903.

62.

Etvar Ord i Anledning Steenslands Svar i "Lutheraneren" No. 11 d. A.

Hr. Redaktør! I "Lutheraneren" for 18de Mars findes et Svar til mig fra Hr. Konsul Steensland. Om dette Hr. Steenslands Svar kan man vistnok sige, som Professor Redaon sagde til en Student, der var mindre heldig ved Besvarelsen af sine Examensspørgsmaal: "Tak det kan være nok! Men det var forresten ikke det De blev spurgt om".

Enhver som læser mit Stykke i "Amerika" og sammenholder det med Hr. Steenslands Svar til mig i "Lu-

theraneren" vil finde, at det slet ikke er noget Svar paa det Spørgsmaal, hvorfor Hr. Steensland gik ud af Synoden og var med at bygge Modaltene, som han udtrykker sig. Det er noget Steens' and i sit kirkelige Frisind giver mig fuld Tillidelse til at paavise, om jeg finder det ønskeligt. Thi siger han: "Kan Pastor G. opdage nogen væsentlig Forandring eller Tilbagegang fra min Side i angjældende Sag, saa har han min fulde Tillidelse til at paavise det".

Nu ved vi da, hvorledes vi skal bære os ad med at forsvare vore Handlinger.

Naar jeg eller nogen anden faar Lykt til at træde ud af en Menighed eller et Kirkesamfund, og saa nogen spørger efter Grunden dertil, saa svarer vi med Hr. Steensland: finder du nogen væsentlig Forandring eller Tilbagegang i angjældende Sag, saa er det tilladt at paavise det. Paa den Maade kan man jo nok aa nemt komme bort fra et ubehageligt Spørgsmaal, men hvad Slags kirkelig Opdragelse vil der komme ud af en saadan Handlingemaade. Hr. Steensland kan "indlade" sig at paavise det, om han vil.

Vi gaar videre i Hr. Steenslands saakaldte Svar. Han siger: Hvis Pastor G. læser "Lutheraneren", saa ved han, eller burde vide, hvad jeg tidligere har skrevet om Sagen osv. Jo vist læser jeg "Lutheraneren". Og dog maa jeg rista, at jeg slet ikke ved, hvad Steensland tidligere har skrevet om Marsagen til hans Udtærelse af Synoden. Det tillades derfor Hr. Steensland at paavise Datum og Nummer, hvori han har skrevet og gjort Rede for det, hvorfor han gik ud af sit gamle Samfund og hjalp til at danne et nyt. Vistnok har jeg oftere set Hr. Steenslands Navn i Bladets Spalter, men altid i Forbindelse med andre og mere objektive Spørgsmaal. Men deraf har jeg ikke været istand til at hente mig nogen Kundskab om den subjektive Grund til hans Udtærelse af Synoden.

Jeg og vistnok flere med mig har ledet i den barnlige Tro, at Splittelsen af Synoden havde sin Grund i et forskjelligt Lærestandpunkt, og at ogsaa Steensland sammen med andre traadte ud af Synoden, fordi han var enig med Dr. Schmidt i Læren om Udvælgelsen. Men i sit Svar til mig i "Lutheraneren" for 18de Mars d. A. faar vi en splinter ny Oplysning om, at det var andre Ting der væsentlig bidrog til, at saa mange Præster og Lægsfolk gik ud af Synoden.

Det var altså ikke Læredifferentierne, som var den væsentlige

Bæveggrund til Udtærelsen? Men da spørger jeg nok engang: Hvorfor splittede man saa vort Kirkefolk ved at bruge Udtrykket: Synoden lærer falsk Lære? Men det er jo sandt—Steensland vil ikke indlade sig paa at besvare det.

Der er endnu et Par Udtalelser i Hr. Steenslands Svar, som jeg har mærket mig. Han siger: "Hvad Dr. Schmidt nu lærer om det oprindelige Stridsspørgsmaal, behøver ikke at være afgjørende for mig, da jeg helst holder mig til en ældre og mere almindelig anerkjendt Autoritet nemlig Pontoppidans Sandhed til Gudstugtighed".

Holder da nu ikke Dr. Schmidt sig til Pontoppidans Sandhed til Gudstugtighed, siden Schmidts Lære nu ikke behøver at være afgjørende for Hr. Steensland?—Længere nede i sit Svar, siger Steensland, at Dr. Schmidt vil sandsynligvis svare med Pontoppidan. Hr. Steensland er altså ikke sikker paa Dr. Schmidts Forhold til Pontoppidan. Men da er det lo ikke at forundres over, at Steensland ikke er saa forhaabningsfuld, hvad Foreningsagen angaar, som andre kan være.

Steensland synes ikke om, at jeg skriver i "Amerika", han vil, at jeg skal foretrække "Lutheraneren". Kanstæ Steensland netop var Marsag i, at mit Stykke kom i "Amerika". Thi det var i det Blad jeg først læste det Ord af Steensland, der eggede mig til at rette mine Spørgsmaal til ham. Der er ogsaa en anden nok saa naturlig Grund for at jeg skriver i "Amerika". "Lutheraneren" har vænnet sig til at sende mine Indsendelser hjem igjen. Muligens den har lært det af Skandinaven. Men det gjør de bare en Gang med mig. "Lutheraneren" tog ikke os det Stykke, som Hr. Steensland svarer paa, thi "Amerika" bad derom i mit Sted. Nu ved altså Steensland hvorfor jeg foretrækker at skrive i "Amerika". Det er ikke min Skyld.

E. H. R. Gaustad.

Onstes: Norsk eller dansk Linotype operator eller en flint Typograf, som ønsker at lære Maskinarbejde, Stadiet Arbejde, Natarbejde. Nævn hvad Erfaring du har og hvad Løn du ønsker. Skriv til The Journal Printing Co. Racine, Wis.

Carl Fischer-Hansens Bog

"Om Amerika"

er udkommet paa Brentanos Forlag, New York. Smukt indbundet \$2.00. Bestillinger modtages paa dette Blads Kontor. Agenter ønskes.

Ludvig Arctander,

Udvalgt.

-730-
Temple Court,

Minneapolis, Minn.

Vil Pastor Engb svare nu da?

Da De nu, Pastor Engb, har haft baade god Hjælp og gode Redskaber i at rydde væk "Underbrusjen", saa den store Brækkingsplogen "Kollokvium" nu uhindret kan "lægge Faar paa", kan De nu med det samme vil være saa snild og sige, hvad De agter at gjøre med de to store Graastenene "Kæveteo-log" og "Kryptokalvinist", som ligger midt ind i "Fjortien"?

Deres Dyr gaar jo i "Leaden" paa dette "Brækkingssteam", og om ikke for andet, saa dog for deres Skyld, burde De "clear" bort disse Hardhuserne ogsaa; thi som praktisk Mand ved De, at enten De skal saa, harve "reape" eller "mowe", saa blir Stenene iveien, og da de er af ikke smaa Dimensioner, vil de ogsaa sees over the standing grain. Og det er ikke Tegn paa god Farming.

"Fjortien" er naturligvis Deres, og De faar forsaavidt stille med den, som De vil. Men da De har haft det saa travelt med at oplære andre om hvorledes de skal "clear" op "Underbrusjen" rede paa "Missouribatommen", saa tænkte jeg det kunde ikke være afveien at spørge: Hvad vil De gjøre med "Kæveteo-log og Kryptokalvinist"?

G. M. Grøthz.

Samuel Levin Finn,

(Vindeliens.)

Farmer fem Mil øst fra Sherbrooke, N. D., er født i Albany, Green Co., Wis., den 25de April 1854. Hans Fader John Johnson blev født den 7de Juli 1823 paa Gaarden Vindelien i Adalen, Ringerike. Hans Moder Taran Levorsdatter Putten blev født 4de April 1818 paa Bladsen Putten under Gaarden Næs i Adalen. John og Taran blev gifte den 27de Juni 1847 og fire Aar derefter (1851) udvandrede de og bosatte sig i Green Co. Wis. Her kjøbte de Land og opholdt sig der indtil 1882. I det Aar flyttede de til Sherbrooke, Nord Dakota. En Datter Gjertrud Simle var flyttet ud til Nord Dakota etpar Aar i Forveien. John og Taran lever endnu og er nok saa raske for sin høie Alder. Sfar er dette Tilfældet med John. I 1897 feirede de to gamle sit Guldbryllup. Af Egteskabet var der sex Børn af hvilke to lever.

Disse sex er:

- 1) John døde som Soldat i Borgerkrigen i 1864.
- 2) Gjertrud Tule efter Trond Simle, som døde i Nord Dakota for 10 Aar siden.
- 3) Samuel Levin, hvis Navn staar over dette Stykke.
- 4) Iver, død i thvearsalderen.
- 5) Ingeborg gift med A. C. Reed i Nord Dakota og død for 17 Aar siden.
- 6) Claus død som Barn.

Samuel blev i 1878 gift med Karen C. Dumholdt fra Primrose, Wis. Hun er Datter af Henrik Dumholdt som kom

fra Hallingdal til Amerika i 1849. Af Egteskabet har der været 9 Børn, hvoraf 7, fem Døtre og to Sønner lever.

Samuel Finn med sine Forældre var de første, som tog fast Bopæl i Sherbrooke Steele Co., Nord Dakota. Samuel har en hel Section Land og staar sig godt. Den Anseelse han nyder blandt sine Medborgere kan sees deraf, at han i 10 Aar har været Comitiets Sheriff. Desuden har han haft mange andre Ombud. Han har altid været en ivrig Republikaner og sit Synodemand. Han interesserer sig meget for sine Landsmænd Fremgang i Amerika. Han er, kort sagt, en af vore Brobyggere. Han var foreleden paa Besøg i Wisconsin og vi havde den Glæde at se ham paa vort Kontor.

Udvandringen

fra Norge, Sverige, Danmark og Finland var som følger i 1902:

Fra Norge.....	23,902½
Fra Sverige.....	34,678½
Fra Danmark.....	8,289
Fra Finland.....	18,875

Til sammen.....85,745
I Aare 1901.....51,602

De se viser en Forsæls for Aaret 1900 af 66½ Procent eller omtrent to Tredjedele.

Disse Passagerer befordredes af syv forskellige Dampskibslinjer, af hvilke Cunard-Linjen som sædvanlig transporterede det største Antal, nemlig 26,471, eller henimod Tredjedelen af alle Udvandrere fra disse Lande.

Denne bevist bedst, hvor populær denne "gamle paaidelige" Linje er blandt Skandinaverne, og at de mange forbedrede Befoemmeligheder, som de Selvfab byder sine Bde Kæses Passagerer, paa sig selv.

Half-Rates to New Orleans, La.,
Very Low Rates to California and Return,

Via the North-Western Line. Excursion tickets will be sold at one fare for round trip April 11, 12 and 13 limited for return by special extension until April 30, inclusive, on account of Annual Convention National Manufacturers' Association. Apply to agents Chicago & North-Western R'y.

Via the North-Western Line. First class round-trip tickets on sale May 3d and 12th to 18th, to Los Angeles and San Francisco. Favorable limits and stopover privileges and choice of routes. The Overland limited, most luxurious in the world, leaves Chicago daily 8:00 p. m. Less than three days en route. 1rawing room and compartment sleeping cars, observation cars, dining cars, buffet/library cars (barber and bath), electric lighted throughout. Three trains a day from Chicago to the Coast through without change. Daily and personally conducted tourist car excursions to California, Washington and Oregon. For particulars apply to ticket agents Chicago & North-Western R'y

ATWOOD, LARSON & CO.
Etableret 1887.

Modtager Farmproduktier, Svede, Byg, Havre, Lin, Hø osv. paa Kommission. Høieste Markedspriser, pædeligt Betaling. Skriv eller vor daglige Markedsliste. Vi henviser til Exchange Bank.
513 Board of Trade, Duluth, Minn.

Nordre Wisconsin Farmland

150,000 Acres Hardwood Lommerland i Barron og Polk Countier. Priserne paa vildt Land fra \$6 til \$15 pr. Acre. Bilkaar: en Femtedel til en Tredjedel Kontant. Resten paa lang Henstand med lav Rente. Har ogsaa en hel Del improved eller delvis improved Farme. Se her:

3. 150 Acres, 80 Acres kultiveret, 70 Acres lavt Slaattefri for Sumper. Resten godt Lommerland, Birk, Tamorad, Bæls, Alm og Eg; lidt Bakkehaibning, bedste Clay Jordbund, alt indegjerdet, god Brøndvand; nær en pen Lake og Posthus; Creamery og Store ½ Mil borte; Skole inden 20 Rods; Rirke ½ Mil borte; 5000 Fod Sumper gaar med Farmen; Hus 16x22; god ny Barn 35x60-17 Fod Posts; Lommer nok til at betale for Farmen. Kjøb denne Farm og vær uafhængig af Antruffen. \$5,200.

253. 80 Acres; 20 Acres under Cultivation; 10 Acres Lommerland; Resten Havnegang, indegjerdet; godt Hus 16x22 med Kjøkken 12x14, Barn 20x30 og andre Udhuje; god Jordbund; ½ Mil fra Almene ved Jernbanen; dette er et Godtkjøb og vil saant være solgt. Pris \$1,750, lille Bilkaar.

80 Acres; 30 Acres opdyrket, Resten Gæsang og Lommerland, flat Land, alt indegjerdet, Clay Jordbund Paaningshus 16x22, Kjøkken 12x12, godt Log-Kjøb; god Brøndvand og en liden Lake; 3 Mil fra Posthus, ½ Mil til Skole, 8 Mil fra Luck, Wis. Godtkjøb for \$1,950.

80 Acres; 20 Acres opdyrket, Resten Gæsang og Skog, godt Hus 16x24, Log-Barn 17x22, Hø-Sked 20x28, flere smaa Udhuje, Brønd, ½ Mil til Posthus, 1¼ Mil til Skole, Billig for \$1,800. Alm. Bilkaar.

61 Acres; 20 Acres opdyrket, Resten Smaastog. 40 Acres er flat, det øvrige lidt bakket. Paaningshus 14x18 Barn 18x24 god Jordbund, Ruderand, endel Ek-gård 3¼ Mil fra Byen Almena paa Soo Baren. 1¼ Mil til Skole. Godtkjøb \$1,200. Almindelige Bilkaar.

80 Acres; 20 Acres lavt Slaattefri, Resten lettryddeligt vildt Land, lidt Bakket, 5 Mil til Barron, ½ Mil til Creepe Factory, 1 Mil til Skole. Godtkjøb for \$900. Kjøbereren kan sætte sine egne Bilkaar.

80 Acres; 25 Acres opdyrket, Resten god Hardwood Lommerstog, lidt Land, Clay Loam Jordbund, god Brønd, en liden Lake lige ved Farmen, gode Gjerder, 1¼ Mil til Posthus, Creamery og Rirke, 1 Mil til Skole, Sagsmølle, Meilmølle, 2 Mil fra Milwaukee, Wis., 6 Mil fra Luck, Wis. Pris \$1,840. Benyt denne Anledning. Alm. Bilkaar.

80 Acres; 55 Acres opdyrket, Resten god Hardwood Lommerstog, lidt bakket god Clay Jordbund, Paaningshus 18x24 toetages, Kjøkken 16x22, tre Værelser i anden Etage, god Kjølder, ny Barn 32x60, 16 Fod Posts paa Sten Grundbold, god Frugthuse, en halv Mil til Posthus, Store og Skole, 2 Mil til Creamery, trekvart Mil til Rirke, 8 Mil til Luck og 8 Mil til Frederic, Wis, god Brønd, udmærket Rilde. Godtkjøb for \$2,510.

80 Acres; 40 Acres opdyrket, Resten let at rydde, godt Paaningshus og gode Udhuje, godt Brøndvand ligger aldeles fladt. Godtkjøb for \$2,500. Kjøbereren kan selv bestemme hvad Bilkaar han ønsker.

80 Acres; 28 Acres opdyrket, Resten af Landet begraes med god Maple og Birkstog, god Jordbund, godt Paaningshus 20x30, Sten Grundmuc og Kjølder, god Brønd, 5 Mil fra Jernbane, ¼ Mil til Skole 2 Mil til Rirke. Godtkjøb for \$1,200. Bilkaar efter Kjøbererens Øfte.

Mange andre gode Bargaine.

UECKE'S LAND AGENCY,

ALBERT C. UECKE, Prop.

GENERAL OFFICE—Ueckes Opera House Blk., Cumberland, Wis.

BRANCH OFFICES—
 { 303 Germania Bldg., Milwaukee, Wis.
 { Luck, Wisconsin.
 { Cameron, Wisconsin.
 { Lehigh, Wisconsin.

I. E. Troan, Madison Office, 227 King St.

Dane County.

Stoughton.

— Arbejdet paa Ben Midgards fotografiske Atelier er nu begyndt.

— Miss Lina Marie Thompson og Edward J. Melzner blev viet i forrige Torsdag af Past. J. A. Stub.

— Thomas D. Gotstad, en Broder af Emil Olson, er kommet fra Laurvik, Norge, og har faaet Arbejde i sin Broders Bageri.

— De unge Damer i den nye lutheriske Menighed havde et Kaffeudvalg i Opera Hall Onsdag i forrige Uge. De fik ind omtrent \$75.

— Past. og Mrs. J. A. Stub er reist til Decorah, Iowa, for at besøge Past. Stubs Bedstefar, gamle Past. Ottesen, som har været syg.

— Ed. Bjorn med Familie vil i den nærmeste Fremtid flytte til Prairie du Chien. Miss Hulda Bjorn vil blive igjen og vil fortsætte sit Arbejde som Bibliotekar i Byens Bibliotek.

— Mrs. S. M. Halvorson har gjort en Tur til Chicago for at være hos sin Søster, Miss Josefie Holtan, som for anden Gang har maattet undergaa en Operation. Miss Holtan befinder sig saa vel, som man efter Omstændighederne kan vente.

— Et vellykket musikalsk Program blev givet under Luther Leagues Auspicer forrige Onsdag. Programmet bestod af Sange af Miss Helga Swan, Miss Hulda Bjorn og Dr. J. C. Henderson, Orgelnummere af Prof. Chr. Sannes samt Sange af en Damekor og en Orkester af Herrestemmer. Mrs. Dahl læste en kort Missionsberetning. En Kollekt paa \$37 blev optaget og vil staaes til Missionen paa Madagaskar.

— Bernhard Gustav Kittilsen, næstnyngste Søn af Levi Kittilsen, døde pludselig sidste Søndag efter kun nogle faa Dages Sygdom. Han blev 31 Aar gammel. Han har opholdt sig i længere Tid i Nome, Alaska, og efter sin Hjemkomst fra den sidste Tur har han været sygelig af og til. Han syntes dog i den senere Tid at være i Bedring, og hans Død nu kom som en smertelig Overraskelse for hans Familie og Venner. Begravelsen foregik igaar (Torsdag) fra Kirkegården. Pastor J. A. Stub forrettede.

Subscriber paa "Amerika".

Fra andre Dele af Countyet.

Norsk Landlæge i DeForest, Wis.

Dr. Fred. Moeller har etableret sig som Landlæge i DeForest. "Amerika" kan med Tryghed anbefale ham paa det bedste.

— Joseph D. Jarne's fra Norway Grove og Miss Sylvia Gustad fra Primrose blev viet i forrige Fredag.

— Mrs. Sprine Larson, en af de gamle Pionerer i Cambridge, døde Mandag i forrige Uge i sit Hjem der i Byen.

— Gilbert Gilbertson fra Casle Rock, Grant County, har været i Dane County etpar Ugers Tid for at besøge Slægtninge og Venner.

— Ludvig Haakonstad og Miss Hulda Larson blev viet af Pastor E. Johnson i Brudens Hjem i Townet Deerfield den 11te Mars.

— Jaar Not, Jar, Bedstemor, Bedstefar og Børnene til et spil. Det er, hvad Rocky Mountain Tea gjør. En storartet Baarmedicin. 35 Cents. Alle Apotekere.

— Mr. Adolsten Berge talte Søndag den 15de ds. i den norske Kirke i Mt. Horeb om Afholdelsagen. Hans Tale blev paahørt med megen Interesse af Forsamlingen.

— Andrew Orvola og Miss Anra Langemo, Datter af Lollef Langemo i Pleasant Springs, blev viet i Brudens Forældres Hjem. Pastor Wieje forrettede Vielsen.

— Hvis Damerne omkring Cambridge ønsker sig pene og gode Hattier eller anden Millinery, bør de gaa til Lilla Olson i Cambridge. Hun er dygtig i sit Fag og helt ud at stole paa.

— Hans A. Olson i Cambridge led nylig et ganske stort Tab, da hans Stald med Hest, Bugge og Slæde samt forskellige andre Ting brændte op. Ilden begyndte om Natten, og man ved ikke, hvorledes den kom op.

— Miss Carrie Knudson er død i et Hospital i Chicago af Lammelse og Pneumonia. Hun fik for ni Maanedes siden et Slagtilfælde. Hendes Broder, John Knudson, bragte hendes Lig til Deerfield. Begravelsen foregik fra Hon E. C. Thompsons Hus og fra Liberty Kirke.

— Congressman Dahle is now home, his congressional career ending on March 4. He was four years a congressman. During that period we doubt if any other Wisconsin district was represented better. Mr. Dahle is the kind of a man that represents his constituents in the

beginning, in the middle and in the end. He is there all the time, and gold will not buy him. He is the kind of man we need in all of our offices. If Mr. Dahle was not so honest he could still be a congressman; but the politician in him is not developed and so his seat was taken by another. — *Waunakee Post.*

— Ex-Gov. Hoard wants the state to give him \$225,000 so that he may advertise the water power, cut-over timber lands and fishing resorts of northern Wisconsin at the St. Louis fair. That would be a nice thing for those owning large tracts of land up there, and we understand Mr Hoard has a good chunk of it himself that he would like to dispose of at a high price. It seems that northern Wisconsin is not satisfied with having the southern counties maintain their schools; they want us to pay the expense of advertising their land also. Would it not be cheaper for the state to buy up Hoard's stump land and thus get him to quit his lobbying?—*Deerfield News.*

— What has happened in the management of the Free Press that it should flop right around and throw down both the governor and his subservient shadow, Nels P. Haugen, on the subject of taxing credits. Last Tuesday it came out squarely in favor of the senate bill exempting credits, and did not even bother itself to answer the argument of the governor and Haugen. Yet it was pure subserviency to the governor that Haugen dissented from the majority of the commission on that subject. He had personally on several occasions stated that the only true way was to exempt credits. But since the governor chose to play the opposite tune he had to chime in.—*Deerfield News.*

Farmland tilsalgs.

1000 Acres godt Farmland, 6 1/2 Mil fra Bloomer, 150 Acres ibrug, Resten vildt Land, Skog 'æt ved for lang Tid, Creek rinder gjenennem Landet, Dam med 10 Fod Fald, Feed Mølle og Sagsmølle, udmærkede Bygninger, Husrum til to Familier, Staldrum for 10 Heste, 60 a 70 Kreaturer og 200 Jaar, Silo 30 Fod høi og 16 Fod bred. Kan sælge det i et eller flere Stykker. En Tredjedel Rentant, Resten til rimelig Rente.

240 Acres Farm, 155 Acres ibrug, 30 Acres Eggestog, 26 Acres vildt Skovland; 6 Mil fra Colfax, Dunn County. Denne Farm er udmærket for Løbskavl. En Tredjedel Rentant, Resten til rimelig Rente.

D. Christianson, Bloomer, Wis.

Pianoer og Orgler

Kun giv mig Anledning til at give Oplysninger angaaende Priser og Betalingsbvilkaar, og man skal finde, at ingen har bedre Betingelser at tilbyde.

Oplys naar De skriver, hvad De ønsker, Piano eller Orgel.

Carl Haugland
Minneapolis Music Company,
406 Nicollet Avenue
Minneapolis, Minn.

Alleslags haardt Kul findes bestandig paa Haanden hos

COOLEY'S.

Det bedste Smedeful og Dampkul, Kalk, Milwaukee, Louisville og Portland Cement, almindelig Mursten, Kalksten, Fire Clay, Kloaker samt Drain Tile

STOUGHTON

STATE BANK,

Stoughton, Wis.

Capital paid in . . . \$25,000
Surplus \$25,000

Does a General Banking Business.
Solicits Deposit Accounts, and
Pays Interest on Time Deposits.

GEO. DOW, President
ROBE DOW, Cashier
GILES DOW, Ass't Cash.

5 Bind for \$5.00.

Fem Bind af Rasmus B. Andersons Bøger er netop udkomne i en smuk og billig Udgave.

Disse fem er:

- 1) America not discovered by Columbus.
- 2) Norse Mythology.
- 3) Viking Tales of the North.
- 4) The Younger Edda.
- 5) Horn's History of Scandinavian Literature.

Disse fem Bøger er indpakkede i en card-board box og sælges kun in sets.

Prisen paa disse fem Bøger er blot \$5.00, mindre end det halve af, hvad de hidtil har kostet. Prisen paa dem har nemlig hidtil været og vil endnu vedblive at være, naar man kjøber dem enkeltvis, \$10.50.

"Amerika" har kjøbt en Forlønning af disse Bøger, og enhver, som ønsker dem, kan faa dem. Ekspres betalt af os, for \$5.00.

Ordres bedes sendte til

Amerika Pub. Co.,

Madison, Wis.

William Knutson,

(Naas)

Farmer i Deforra, Columbia Co., Wis., er født den 8de Okt. 1850 i Vienna, Dane Co. Hans Fader Knut Knutson Naas var født i Dec. 1810 paa Gaarden Naas i Nærheden af Kragerø og udvandrede til Amerika i 1848. Hans Moder Mau blev født den 12te Juni 1813 Knut og Mau blev gifte i Norge i 1837. Knut døde den 14de April 1868 og Mau den 17de Aug 1887. Af Egteskab var der elleve Børn, ni Sønner og to Døtre. Tre døde som smaa Børn.

De otte som blev voksne er.

- 1) John, Farmer i Deforra Wis.
- 2) Thomas, faldt i Slaget ved Antietam den 17de Sept. 1862.
- 3) Jfak, døde paa Hospitalet i Sharpsburg Va. i 1862.
- 4) Marie.
- 5) William, hvis Navn staar over dette Stykke.
- 6) Sara Enke efter Andrew Gunderson i Chicago.
- 7) Peter, Farmer i Deforra, Wis.
- 8) Lars, bosat i Chicago.

William blev den 31te Mars 1885 gift med Bertha datter af Ole Olson fra Sogn. De har sex Børn, to Sønner og fire Døtre.

William er bleven valgt til forskjellige Town Ombud og ifjor blev han valgt til Town Treasure. Han og hans Brødre har altid været trofaste Republikanere og i det kirkelige er de Medlemmer af den norske Synode.

Christian K. Eggen,

Farmer ved Orfordville er født den 28de Juni 1852 paa Gaarden Eggen ved Homervigen og kom til Amerika i 1879 direkte til Rock County. Forældrene kom ikke til Amerika, den 17de Nov. 1884 blev han gift med Caroline en Datter af Ole H. Megaarden i Plymouth paa Rock Prairie Wis. Af Egteskabet har der været 4 Børn, alle Sønner, af hvilke to lever.

Christian drev som Smedker indtil 1893 da han købte sig Farm. Han er fuldblods Republikaner i Politisk. Han er stolt af sin norske Arv og i det kirkelige er han Medlem af den norske Synode.

Christoffer K. Legreid,

Farmer i Townet Windfor i Dane Co., er født den 12te Okt. 1865 paa Gaarden Legreid, i Aurdal i indre Sogn og kom til Amerika i 1883 lige til Dane Co., hvor han har boet hele Liden siden. I 1896 købte han den Farm, han nu eier. I Okt. 1889 blev han gift med Clara Datter af Erik Svenson Guldstad ved Ulica Dane, Co. Efter tre Aar døde hun. I 1895 blev Christoffer gift

med Kristine, Datter af Juveler G Scott i Madison. Af første Egteskab er der to Børn, en Datter paa 12 Aar og en Søn paa 10 Aar. Af andet Egteskab er der en Datter fem Aar gammel. Legreid har altid været Republikaner i Politisk. Han elsker alt som er ægte Norsk og dyrker sin Fædrearsv som det sig hør og hør.

Erik Monson

(Njøs)

Farmer ved Morrisonville, Wis., er en gammel Pioneer. Han er født den 9de Juni 1831 paa Gaarden Njøs i hre Sogn og udvandrede til Amerika i 1857. Han kom lige til Dane Co., og her har han siden boet. Han har været gift to Gange. Hans første Hustru var Kari Johanson Reindahl fra Sogn. Dette Egteskab var barnløst. Soa blev han for omtrent 30 Aar siden gift med Kognhilda Johannesdatter Næs fra indre Sogn.

Med Kognhilda har han haft 10 Børn to Sønner og otte Døtre. Af disse lever fem, to Sønner og tre Døtre. Erik Monson har altid været Republikaner i Politisk. I det kirkelige er han Medlem af den norske Synode. Han er en god Type paa en norsk Pioneer og Brodhygger. Det var os en Glæde at faa hilse paa denn vor gjæve Landsmand paa vort Kontor forleden.

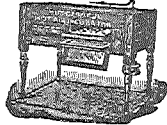

Du vil ikke blive stuet

i Hønseol, hvis du begynder ret med en

Successful Incubator & Brooder.

Ikke Experimentere, men med aarelang fuldstændig Regulation — fuldstændig Udbrugning. Svæller ikke ud, kryber ikke. Flere Arter og Størrelser. Stor Incubator Bog (66 Sider) frit. Bøgeris Sprog.

Des Moines Incubator Co.,
Dept. 612, Des Moines, Ia. or Dept. 612, Buffalo, N. Y.

Stal De sende efter

Hustru og Barn,

Søster og Broder, Fader og Moder eller andre Slægtninger, saa kom ihu, at Scandinavian-American Linien nye 10,000 Tons Dobbeltpropeller - Dampskibe "Oscar II", "Hellig Olav" og "United States" beforder Passagererne fra Skandinavien til Amerika paa 9½-10 Dage uden Ombytte under Rejsen.

Penge tillaans.

The Wisconsin Life Insurance Company, som har sine Kontorer i No. 24 E. Millin St., Madison, Wis., har Penge at udlaane i Dane Co. med Sikkerhed i fast Giendom.

DR. TURBIN

af Berlin, Tyskland, den fremragende Specialist 8 Aar. og Kirurg, har besøgt vor By i de sidste

Hans næste Besøg i Madison vil blive

Onsdag, 8de April i Park Hotel.

Forespørgsler og Undersøgelse frit.

Dr. Turbin,
Specialisten,

kurerer alle kroniske Sygdomme.

Svorfors!

Fori han stænkter hele sin Opmærksomhed paa saadanne Tilfælde.

Forretningsfolk lætter Pris paa, at Dr. Turbin kan stoles paa da han altid oplyser sine Løfter. Doktoren har blandt sine Patienter nogle af de mest prominente Forretningsfolk, og de er hans bedste Venner.

Alle de Tilfælde, han paatager sig, blir garanteret.

Noget Grunde.

1. Doktoren stænkter personlig Opmærksomhed til hvert enkelt Tilfælde. 2. Hans Forretning forvaltes paa en professionel Maade, og er aldeles tilbidsfuld. 3. Navne og Portrater blir aldrig offentliggjorte uden special Tilladelse. 4. Doktorens Patienter blir hans Venner.

Skriv til ham om dine Sygdomme, hvis du ikke lever i Byen. Du finder helbredet ved Hjemmebehandling. Ingen Offentliggjørelse af noget Tilfælde. Skriv Navn og Adresse tydelig. Send Stamps for Spørgsmaal.

DOCTOR TURBIN, 103 Randolph St., CHICAGO.

Opdyrkede Farme

---- Tilfalg i ----

Barnes County, Nord Dakota.

Disse Farme er fra 160 til 640 Acres, bedste Slags Land. Næsten eller aldeles fladt, frit for Sand og Sten. De ligger næsten alle i fløve norske Setlementer (nær Kirke, Skole og Marked), som let maaler sig med de bedste i Minnesota og Iowa. Kun et daarligt Aar i 20 Aar Gode Huse, godt Vand. Pris \$12.00 til \$25.00 pr. Acre.

For nærmere Underretning skriv paa Norsk eller Engelsk til

MARTIN E. REMMEN,

Valley City, - - - North Dakota.

Smukke Ord lægger ikke Smør paa Bordet.

men Kjendsgjerninger taler for sig selv. Vi stoler paa vort udmærkede Arbejde for at overbevise Eder om at vi kan vaske Eders Linned paa en Maade, som er tilfredsstillende for de mest Kræsne. Vort Motto er at behage alle. Vi arbejder for at behage, og det lykkes os altid.

ALFORD BROS.

113 & 115 N. Carroll Str.

Madison.

Bejendtgjørelser.

I Vor Freljers Kirke.

Norff Gudstjeneste først. Søndag Form.
 No. 1 og engelst Søndagskole Kl. 9 1/4 Form.
 Norff Faste-gudstjeneste først. Tirsdag Aften.
 Kvindeforeningen møder torsdag Eftermiddag næste Uge hos Mrs. Hans Sandvik, 802 E. Washington Ave.

Mandsforeningen møder Fredag Aften næste Uge hos Andrew Peterson, 1314 East Washington Ave.

M. C. Waller, Pastor,
 405 E. Washington Ave.

I Bethel Kirke.

Norff Gudstjeneste først. Søndag Form.
 Engelst Gudstjeneste om Aftenen.
 Søndagskole paa Norff i Kirken Kl. 9.
 Søndagskole paa Engelst i Kirken Kl. 12, og paa Norff og Engelst i Kapellet Kl. 9.
 Biforeningen møder torsdag Aften næste Uge i Kirken Basement.

Menighedsnæmde i Kirken Basement Mandag Aften.

L. H. Eggen, Pastor,
 Telefon 432: 1209 Kullledge St.

Rog med Gas.

— Forhenværende Medlem af Dane County Board, Pioneren Iver Monson fra DeForest, viste os den Gæst at besøge os i Tirsdags.

— I forrige Uge havde vi den fornøjelse at se paa vort Kontor vor gamle Landsmand fra Manitowoc, Mr. Thomas Torrison, men hans Besøg var alifor kort.

— Stor Vaarmedicin. Udbringer alt urent af Legemet. Gjør Blodet rigt. Hjælper dig med varmt, sprudlende Liv. Et stort Gode er Rocky Mountain Tea. 35 Cents.

— Præsident Roosevelt vil, som før meddelt, være i Madison næste Fredag Formiddag og tale i Universitetets Gymnastiklokale, i Legislaturen og, hvis Veiret bliver smukt, fra Trappen af Kapitoliet.

— En af "Amerika"s forrige Giere, Mr. J. D. Brinson fra Deerfield, saa indom til os i Mandags. Vi fik en interessant Samtale med ham om Mexico og hans store og værdifulde Landeindomme derude.

— Blandt dem, som besøgte "Amerika"s Kontor i den forløbne Uge, kan nævnes: Konsul Halle Steensland, Madison; L. R. Reindahl, Burke; Hon. L. G. Thompson og Hon. Nels Holman, Deerfield.

— Walter Goergen, forhenværende Sheriff i Houston County, Minn., og nu Bankør i Caledonia, Minn., var i forrige Uge i McFarland paa Besøg hos sin Svoger, Thompson. Baade Goergen og Thompson afslagde "Amerika" et behageligt Besøg.

— Den norffe Hofstetrup helbreder 99 af hvert 1000. Dine Penge tilbage, hvis den ikke gjør dig godt. Dit Hjerte burde aldrig være foruden en Flaske af denne Medicin, især paa denne Tid af Aaret. Pris 25c og 5c i alle Apoteker. Fabrikkeret af D. O. Melaa, Stoughton, Wis. Fages hos Olson & Jacobson.

— Prof. F. A. Parker vil efter Udsørelsen af "Glas" næste Torsdag træde som Direktør for Choral Union. Prof. Parker har i 23 Aar været beskæftiget med at instruere Kor, og har været Leder for Choral Union lige siden dens Stiftelse. Det er de vøgende Krav paa hans Tid ved Universitetets Musikskole, som tvinger ham til at fravige sig en Del af sit Arbejde.

— Christ Olson bejendtgjør her ved at hans store Salg af Bankrupt Stock af Møbler vil slutte med Udgangen af næste Uge. Alt hvad der er tilbage vil blive solgt for næsten intet. Sagen er, at Resten af Varene simpelthen maa sælges, inden den Tid. Butikken er lige ved Jess Hotel paa King Street. Madison Wis.

— Torsdag den 2den April vil Madison Choral Union under Prof. Parkers Ledelse synge Mendelsjohns Mesterværk "Glas". Denne Oratorio regnes for den største, som det nittende Aarhundrede har frembragt paa Kirkeemusikkens Omraade. Gaar vel melodisk Skjønhed som i det ophøjede religiøse Præg er den blandt Verdens største Kunstværker. Det er af det Slags Musik, som maa virke forædlende paa Tilhørerne. Prof. Parker har med sin sædvanlige Samvinnighedsfuldhed grundig indøvet sit Kor, og har sikret sig fremragende Soloister, nemlig: Soprano Miss Jennie Osborn fra Chicago, Contralto Miss Helen Hall, Chicago, Tenor Frank S. Hannah, Chicago, og Bariton Mr. Fayette Durlin, Madison. For Orgelets Skjold er Presbyterianskirken med adskillig Besvær og Bekostning indrettet saa, at Konferten kan holdes der. Orgelakkompagnementet vil udføres af E. A. Bredin, hvis Dygtighed er vel kjendt. Billetter koster 50 Cents, for reserveret Plads 75 Cents. Plads kan reserveres i Picart's & Co.s Boghandel efter 30te Mars.

John R. Olson (Opheim)

Farmer i Windsor, er født den 18de Juni 1860 paa Gaarden Opheim i Sørjford, Hardanger, og kom til Amerika sammen med sin Brøder i 1880, først til Lee County, Illinois, hvor han opholdt sig i to Aar, og saa derfra til Humboldt Co., Iowa, hvor han ogsaa opholdt sig i to Aar. Derfra kom han til Dane Co., Wis., hvor han har boet siden. I Wisconsin har han drevet mest med Tobaksavl. Han er glad i Norge og "elster alt, som er ægte norff, fra Folkelivet til Sild og Løff". Han afslagde os forleden et venligt Besøg.

Brug Gas som Brandstuel.

Markedsberetninger.

Chicago, 25de Mars.

Ror nmarkedet.

Vinterhvede—No. 2 red.....	73	a	—
No. 3 red.....	68	a	72
No. 2 hard.....	70	a	71
No. 3 hard.....	67	a	70
Naarhvede—No. 1 northern.....	75 1/2	a	76 1/2
No. 2 northern.....	75	a	76
No. 3 spring.....	68	a	75
Mais—No. 2.....	43	a	—
No. 2 white.....	43	a	—
No. 2 yellow.....	43	a	—
No. 3.....	38	a	38 1/2
No. 3 yellow.....	39 1/2	a	40
Gavre—No. 2.....	32	a	—
No. 2 white.....	34 1/2	a	35 1/2
No. 3.....	31	a	—
No. 3 white.....	33	a	34
No. 4 white.....	31	a	32
Standard.....	34	a	35
Patent.....	35	a	45
Sp—Timothy.....	\$9.00	a	\$14.00
Prairie.....	6.50	a	12.00

S m ø r o g E g.

Creamery.....	18	a	27 1/2
Dairy.....	13	a	24
Eg, loss off, cases returned.....	12 1/2	a	—
Eg, at mark, cases included.....	13	a	—

R v æ g m a r k e d e t.

Medium beef steers.....	4.10	a	4.50
Good fat cows and heifers.....	3.30	a	4.20
Good cutting & fair beef cows.....	2.60	a	3.15
Common to good canning.....	1.60	a	2.50
Fair to fancy veal calves.....	6.00	a	7.00

S v i n.

Good to prime heavy packing.....	7.60	a	7.80
Selected butcher weights.....	7.65	a	7.80
Stags and rough through-ouths.....	4.40	a	6.60

F a a r.

Native wethers and yearlings.....	6.10	a	6.65
Fair to choice wethers.....	4.80	a	6.25
Bucks, culls and tail-end lots.....	3.00	a	3.50
Native lambs, choice to fancy.....	6.85	a	7.00
Native lambs, poor to good.....	4.00	a	6.75
Western range lambs.....	6.12	a	7.65
Western feeding lambs.....	5.60	a	7.00

Saa dette.

Vi, underkegnede, bejendtgjør her ved, at vi vil tilbagebetale Pengene paa hver 50c Flaske af Green's Warranted Syrup of Tar, som ikke helbreder Forhøjelse og Hoste. Vi garanterer ogsaa hver 25c Flaske at give Tilfredsstillelse, eller Pengene betales tilbage. A. W. Meght, Andrew A. Mayers & Co. Dt & Co. Chas. S. Raffe.

Roberman's Fruit Store.

Det bedste Sted at kjøbe Frugt og alle slags Delikatesjer. Gode Varer og rimelige Priser. . . .

ROBERMAN'S FRUIT STORE, 113 E. Main, 106 King St.

JOHN M. NELSON

Norff Sagfører.

Sager for Probate Court Specialitet.

Room 5, Badger Bl'k. — 14 S. Carroll St. To Døre Vest fra Park Hotel.

Gode Farme tilsalgs.

Farm 200 eller 280 Acres, alt opdyrket. Godt Tobaksland, udmærket Jordbund. Beliggende 1 1/2 Mil fra Mauston med 2000 Indbyggere, Countyhødet i Juneau County. Melkerute og Meieriapparater gaar med Farmen. Maa sælges strax.

240 Acre Farm, 60 Acres opdyrket, godt Land og gode Bygninger. Beliggende 2 1/2 Mil fra Mauston. Vil sælges billig. Tilfærdig

B. N. SOUTHER. Mouston, Juneau Co., Wis. Reference: Db Sarjon.—"Amerika" anbefaler.

Saa med Gas.

Brug Gas som Brandstuel.

Wheeler & Wilson Schaffine er den bedste.

Reagent i Madison: H. J. HULL 12 W. Main St.

D. L. DAVIDSON

D. L. Davidson har Sko, forarbejdet af ægte norff Kalbestind. 206 East Main Street, MADISON, WIS.

Ekspursion til Canada

via Soo-Banen

Tirsdag den 7de April.

afgaar fra

St. Paul — Kl. 9:05 Formiddag
 Minneapolis " 9:45 Formiddag

Om De bifstemmer Dem paa at følge med denne Ekspursion, saa skriv ihjag efter Cirku-lærer og paa samme Tid opgiv, paa hvilket Sted De vil møde Ekspursionen. Om De ikke har Tid til at erholde Certifikat for billig Rejse, kan dette sammen med Billetten erholdes paa Toget. Billet fra St. Paul til Edmonton koster kun \$16.45 en Vej. Siem ikke, at Rejseringens frie Homesteadland gaar hurtigt, og at Prisen paa Jernbaneland stiger hver Dag.

Jeg tilkjendegiver her ved, at jeg har forandret min Adresse fra Ottawa, Ont., saa fra og med 1ste April bør mine Breve adresseres til 315 Jackson St., St. Paul, Minn.

Korrespondens for Staten Ohio bør adresseres til Department of Interior, Ottawa, Ont., Canada, som før.
 C. D. Swanson, 315 Jackson St., St. Paul, Minn.
 N. B.—Denne Ekspursion staar under min personlige Ledelse.

De to nye, hurtiggaaende 10,000 Tons Dobbeltpropellere

Hellig Olav

— og —

United States

afgaar sam følger:

Fra Kjøbenhavn Fra New York
 25. Mars Hellig Olav 15. April
 6. Mai Hellig Olav 27. Mai
 3. Juni United States 24. Juni
 17. Juni Hellig Olav 8. Juli

Jungen Omfistning. Hurtig Rejse. Storartede Bekvemmeligheder. Altting nyt. Moderne indrettet.

A. Mortensen & Co. General Western Postfanger Agents. 126 E. Kinzie St., Chicago, Ill. Kontoret er aabent hver Søndag Form.